

Posavci beremo skupaj

Ker
branje
plemeniti duha
in je
ogledalo
sveta.

BRALNI PROGRAM posavskih knjižnic v letu 2024

Knjižnica Brežice ♦ Valvasorjeva knjižnica Krško
Posavska potujoča knjižnica ♦ Knjižnica Sevnica
21. marec – 20. november 2024

KAJ?

Knjižnice Posavja sodelujemo na področju bralne kulture že štirinajsto leto zapored. Namen programa **Posavci beremo skupaj** je opozoriti na pomembne predstavnike literarnega ubesedovanja pri nas in širše po svetu ter bralcem ponuditi tematsko pester razpon leposlovnih del, ki bivanjsko izkušnjo človeka prikazujejo z raznolikimi kulturnimi, socialnimi in estetskimi izhodišči.

KJE in KDAJ?

Bralni program izvajamo v Knjižnici Brežice, Valvasorjevi knjižnici Krško, Knjižnici Sevnica in Posavski potujoči knjižnici **med 21. marcem in 20. novembrom 2024.**

KAKO?

Knjige so opremljene s knjižnimi kazalkami, na katere bralci vpišejo svoje ime in naslov prebrane knjige ter po želji tudi mnenje o prebranem. Ob naslednjem obisku knjižnice jih pri izposojevalnem pultu oddajo knjižničarju. Bralci, ki v času trajanja projekta preberejo najmanj **5 knjig** z bralnega seznama in se v projekt aktivno vključijo **z izpolnjenimi knjižnimi kazalkami** o prebranem gradivu, prejmejo na zaključni literarni prireditvi simbolično nagrado.

ZAKAJ?

Ker branje plemeniti duha in je ogledalo sveta.

PROZA

SUSAN ABULHAWA, JUTRA V DŽENINU
ISABEL ALLENDE, DOLGI CVETNI LIST MORJA
HANNA BERVOETS, VSE TO SMO VIDELI
GERDA BLEES, MI SMO SVETLOBA
AJDA BRAČIČ, LETEČI LJUDJE
JESÚS CARRASCO, PELJI ME DOMOV
MIRCEA CĂRTĂRESCU, LEPE TUJKE
BARBARA CERAR, PRETEŽNO JASNO
ANNIE ERNAUX, DOGODEK
NEIL GAIMAN, ANANSIJEVA FANTA
MATEJA GOMBOC, GORICA
GEORGI GOSPODINOV, ČASOVNO ZAKLONIŠČE
JIŘÍ HÁJÍČEK, RIBJA KRI
NINO HARATIŠVILI, OSMO ŽIVLJENJE
JUDITH HERMANN, DOMA
DIAZ HERNAN, TRUST
ZORA NEAL HURSTON, BARAKUN
KAZUO ISHIGURA, KLARA IN SONCE
SHIRLEY JACKSON, VEDNO SVA ŽIVELI V GRADU
JANA JURÁŇOVÁ, NIČVREDNICA
RYSZARD KAPUŚCIŃSKI, IMPERIJ
NASTASSJA MARTIN, VERJETI V ZVERI
M. MBOUGAR SARR, NAJSKRIVNEJŠI SPOMIN ČLOVEŠTVA
TONE PARTLJIČ, STRNIŠČA
ZORAN PILIĆ, V MEHIKI NI SLONOV
EVELIO ROSERO, VOJSKE
IRENE SOLÀ, POJEM IN GORA PLEŠE
SYLVAIN TESSON, V SIBIRSKIH GOZDOVIH
SANDRO VERONESI, KOLIBRI
LAUREN WOLK, GORA ODMEVOV

RISARSKI DNEVNIK IN MANGA

ČRTOMIR FRELIH, LISICE: KNJIGA UMETNIKA
YOSHIHARU TSUGE, ČLOVEK ZA NOBENO RABO

RAZMIŠLJANJA: OSEBNO IN POLJUDNO

ANDREJ BLATNIK, KNJIGE NA POTI
KATARINA GRABNAR APOSTOLIDES IN
ANA SCHNABL, ZADNJA VIJOLIČASTA BLEDIVKA
RENATA SALECL, ČAS GROBOSTI

POEZIJA

ALEŠ BERGER, NAVSEZADNJE
MILJANA CUNTA, NEKAJKRAT SMO ZAŠLI, ZDAJ SE VRAČAMO
MILAN DEKLEVA, ČISTOST TEGA JUTRA
LISEL MÜLLER, KAR SE ZGODI, SE ZGODI V TIŠINI
DUŠAN ŠAROTAR, NIKOMAH POROČA

**svet nikakor
ne bo dopustil,
da bi se tole
nadaljevalo**

Jutra v Dženinu

SUSAN ABULHAWA

Prevedla LILI POTPARA

DRUŽBENI ROMAN

PALESTINSKO-AMERIŠKA KNJIŽEVNOST

332 str.

Cankarjeva založba 2023

V bogatem jeziku izpisan roman na začetku popisuje skoraj idilično življenje družine Abulheja v vasi Ein Hod, kjer Palestinci sredi oljčnikov tesno povezani z zemljo živijo že stoletja. A tragedija enega ljudstva v Evropi, holokavst, povzroči tragedijo drugega, ko se na ozemlju Palestine vzpostavi nova država Izrael. Roman, v katerem se mešata dokumentarnost in fikcija, nam skozi oči glavne junakinje Amal odstira življenje v begunskem taborišču. Tragedija palestinskega ljudstva je bralcu približana skozi oči navadnih ljudi, njihovega življenja pred nakbo in po njej, ter vzbuja empatijo brez sentimentalnosti, da lahko začutimo vso tragiko, ki jo doživljajo ljudje na obeh straneh sprtih ljudstev.

(VIR: ZALOŽNIK)

Zaprem oči, celovitost mojega življenja utripa, migota in dobiva obliko. Toliko napak sem naredila. Nisem dovolj ljubila. Glas zakriči »Laaaaaah« in vem, da je Huda, ko se mi oči izbuljijo od groze ob pogledu na mojo tavajočo hčer, izpostavljeno ostrostrelcem. Pozabim na vojaka in puško ob svoji glavi. Nenadoma znam leteti. Prisežem. Poletim proti njej. Vržem se nanjo, srečna, ker sem debela in jo moja teža stisne ob tla. Neverjetno srečna sem. Vzhičena, ker je ostrostrelci niso videli in sva obe na tleh. Čisto nizko pod oblakom prahu. Nekje v daljavi začne mujezin vernike klicati k molitvi. Azan pada z neba kot šopek žalostnih lilij. »Alahu akbar!« doni skozi zagatni zadah uničenja. V njegovem odmevu slišim pesem Orienta v okovih. Pogledam v hčerkin prestrašene oči pod seboj in preplavi me toplota. Blede se mi od ljubezni do nje. Moja zlata deklica. Sara. Najlepša pesem mojega življenja.

SUSAN ABULHAWA
(1970)
je palestinsko-ameriška pisateljica, rojena v Kuvajtu kot hči beguncev arabsko-izraelske vojne, borka za človekove pravice in zagovornica pravic živali. Je avtorica več knjig in ustanoviteljica nevladne organizacije Playgrounds for Palestine. Živi v Pensilvaniji.

ISABEL
ALLENDE

Dolgi cvetni list morja

Dolgi cvetni list morja

ISABEL ALLENDE

Prevedla SARA VIRK

ZGODOVINSKI ROMAN
Tudi kot e-knjiga

ČILSKA KNJIŽEVNOST
271 str.
Sanje 2023

V vihuri španske državljanske vojne je zdravnik Víctor Dalmau skupaj s prijateljico, pianistko Roser Bruguera, prisiljen zapustiti Barcelono in se čez Pireneje podati na pot izgnanstva v Francijo. Begunca se vkrcata na ladjo Winnipeg, po tveganem potovanju pa ju v novi državi sprejmejo kot junaka. V Čilu najdeta pristan za več desetletij, vse do državnega udara, ki strmoglavi Salvadorja Allendeja, čilskega državnika, ki ga z Víctorjem družijo ljubezen do šaha, s tem pa postaneta Víctor in Roser ponovno izkoreninjena. Fascinanten roman, ki razgrinja ljubezensko zgodbo na krovu znamenite ladje Winnipeg, ki je pod vodstvom pesnika Pabla Nerude v Valparaíso popeljala več kot dva tisoč Špancev, ko so v iskanju svobode zbežali v novi svet pred frankističnim režimom.

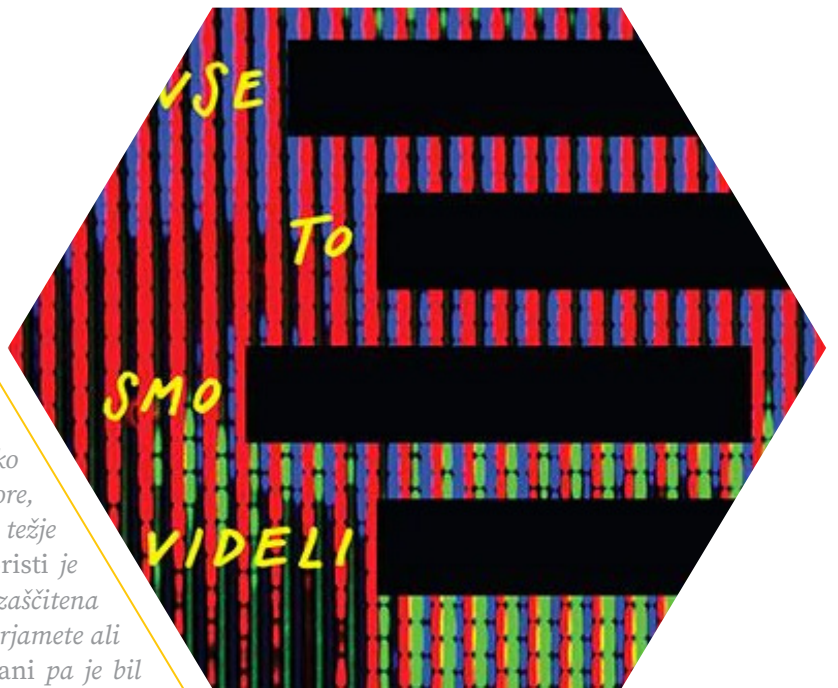
(VIR: ZALOŽNIK)

Tistega dne ob koncu januarja, ko se je začel eksodus, ki so ga kasneje imenovali Umik, je bilo v Barceloni zjutraj tako hladno, da je voda zmrzovala v ceveh, vozila in živali so se lepili na led in nebo, prekrito s črnimi oblaki, je žalovalo. Bila je ena najostrejših zim v španskem kolektivnem spominu. Francove čete so se spuščale z griča Tibidabo in prebivalstvo je zajela panika. Na stotine vojnih ujetnikov so izvlekli iz celic in jih usmrtili v zadnjem trenutku. Vojaki, mnogi od njih ranjeni, so se odpravili na pohod proti meji s Francijo, tako kot na tisoče civilistov, celih družin, starih staršev, mater, otrok, dojenčkov, od katerih je imel vsak s seboj le to, kar je lahko nosil, nekateri so šli z avtobusi in tovornjaki, drugi s kolesi, vozmi, na konjih in mulah, velika večina pa peš in s svojo lastnino v vrečkah, žalostna procesija obupancev.

ISABEL ALLENDE (1942)

je čilenska pisateljica, avtorica več kot petindvajsetih romanov, in tudi borka za ženske pravice ter velika optimistka, prepričana, da bi bil svet boljši, če bi imele ženske večjo moč. Ustanovila je več dobrotelčnih fundacij, ki pomagajo revnim ženskam. Piše vsak dan - zbudi se ob šestih zjutraj, popije kavo, se naliči, obleče lepo obleko in obuže visoke pete; kot bi odšla v opero sede za računalnik in začne.

Vprašanje se je vedno glasilo: Ali lahko objava ostane na platformi? Če ne more, zakaj ne? Na to zadnje vprašanje je bilo težje odgovoriti. Zapis kot Vsi muslimani so teroristi je platforma prepovedovala, saj so muslimani ZS, »zaščitena skupina«, tako kot ženske, homoseksualci in, če verjamete ali ne, heteroseksualci. Zapis Vsi teroristi so muslimani pa je bil dovoljen, kajti teroristi niso ZS in poleg tega musliman ni žaljivka. Video nekoga, ki vrže svojo mačko skozi okno, je dovoljen le, če ne gre za dejanje iz okrutnosti, fotografija nekoga, ki vrže svojo mačko skozi okno, je dovoljena vedno. Parček lahko objavi, kako se poljublja v postelji, dokler niso vidni spolni organi ali ženske bradavice, moške bradavice niso nikoli kamen spotike. [...] Želeti smrt pedofilu je dovoljeno, politiku pa ne.

Mlada Kayleigh sprejme službo internetne nadzornice oziroma digitalne čistilke pri velikem ameriškem podjetju. Njena naloga je, da z njihove internetne platforme čisti sporne vsebine. Kayleigh se kljub napornemu delu vživi v delovno okolje in se poveže s svojimi sodelavci. A stalna izpostavljenost internetnim vsebinam ima svoj davek in kmalu začne v svojih kolegih opazati spremembe – ali pa se je v resnici spremenila ona? Srhljiva, močna in nujna literarna mojstrovina o temni strani interneta in družbenih omrežij ter o tem, kdo ali kaj določa naš pogled na svet, kdo postavlja meje in koliko lahko človeka prisilimo sprejeti.

(VIR: ZALOŽNIK)

Vse to smo videli

HANNA BERVOETS

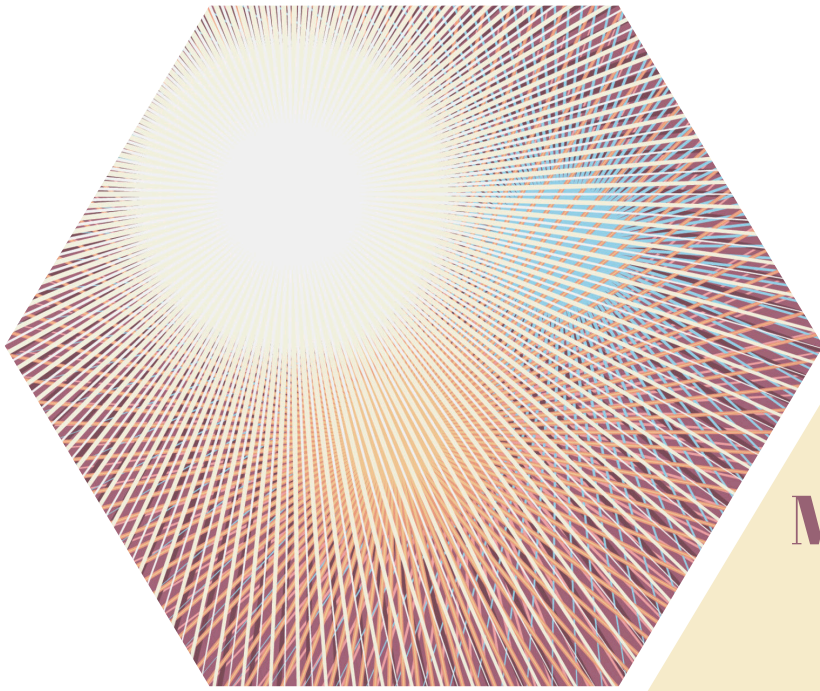
Prevedla STANA ANŽELJ

DRUŽBENI ROMAN
Tudi kot e-knjiga

NIZOZEMSKA KNJIŽEVNOST
115 str.
Mladinska knjiga 2023

HANNA BERVOETS (1984), po izobrazbi raziskovalna novinarka, sicer pa avtorica novel, kratkih zgodb, esejev, mnogih scenarijev in člankov o popularni kulturi in medijih, je med nizozemskimi pisatelji najvidnejša predstavnikinja svoje generacije. Leta 2017 so se ji za njen celoten življenjski opus zahvalili s prestižno nizozemsko nagrado.

Mi smo svetloba

GERDA BLEES

Prevedla STAŠA PAVLOVIĆ

DRUŽBENI ROMAN

NIZOZEMSKA KNJIŽEVNOST

208 str.

Goga 2023

Nagrada združenja nizozemskih založnikov
Nagrada evropske unije za književnost

V komuni sredi noči umre Elisabeth, najstarejša članica komune Zvok in Ljubezen, katere pripadniki živijo zgolj s pomočjo svetlobe, zraka in ljubezni, kar pomeni brez hrane.

Vest postane senzacionalna novica, ki odpira mnogo vprašanj: Je Elisabeth želela umreti? So njeni sostanovalci vedeli, da lahko umre, in bi to morali preprečiti? Lahko upravičeno ugibamo o naravi dobrega in zla pri tistih, ki so dobronamerni v svojih idejah? Kje se nahaja resnica? Različne poglede nam avtorica prikaže v petindvajsetih poglavjih, od katerih je vsako izpisano skozi pogled vsakič drugega pripovedovalca, ti pa so tako člani komune, policisti in starši kot tudi predmeti oz. svetloba. Eksperimentalen in stilistično dovršen roman, izjemno ganljiv in obenem zabaven.

(R. V.)

Če bolje pomisliš, se kar vsili vprašanje, ali morda le niso bili pripadniki kakšne sekte. Na njih je bilo nekaj sektaškega, tako so trdili nekateri. Ampak to so ugibanja. In kaj neki sploh je sekta. V vsakem primeru po cesti niso prepevali hare krišna. Bili so dokaj newageevski, ampak tega je dandanes veliko. Samo to stradanje je na neki točki postalo problem. To so jemali veliko preresno, če vprašate nas. Resnično so verjeli v to, tako se je vsaj zdelo, vsaj Melodie, ki je goreče predavala o tem, kadar si jo srečal na ulici. Njeni trije shirani sostanovalci pa so stali zraven in ubogljivo kimali. Nerealno, pravzaprav, če dobro pomisliš. Govorila je o duhovnem osvobajanju, a če si pogledal njihove obraze, so ti prej pripovedovali o duhovni kazni.

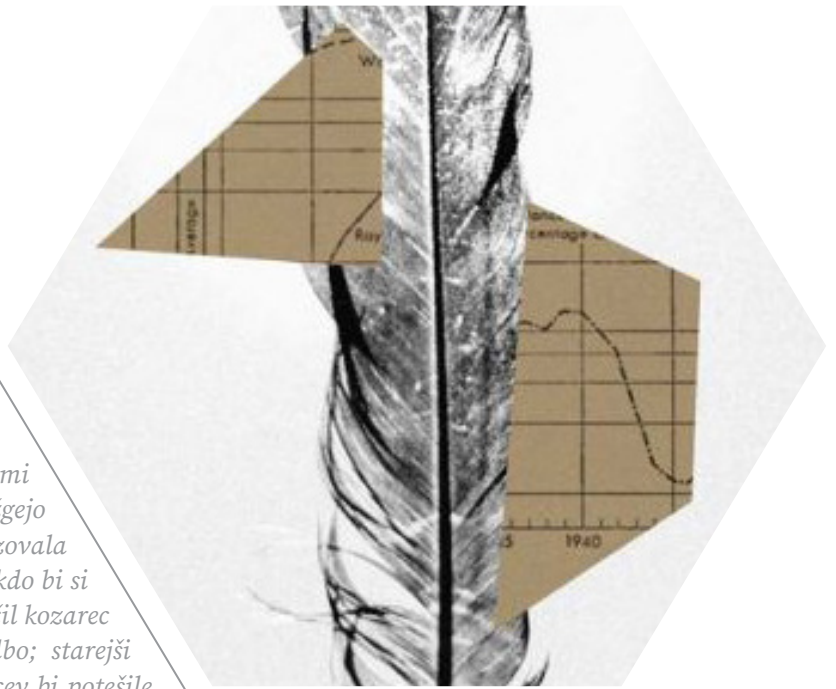
GERDA BLEES (1985)

je nizozemska pesnica in pisateljica.

Njen prvenec je zbirka kratke proze *Ne mislimo na smrt*, *Mi smo svetloba* pa je njen prvi roman. Ukvarja se z lingvističnimi vprašanji, zanimajo jo predvsem govorne situacije, v katerih vsak govorec uporablja svoj jezik.

Diplomirala je na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Amsterdamu, živi v komuni.

Lahko bi se preprosto izgubila med hišami in počakala, da se v visokih pritličjih prižgejo luči. Smukala bi se mimo oken in opazovala prebivalce pri njihovih večernih opravilih – nekdo bi si ob modrikasti svetlobi odprtega hladilnika natočil kozarec mleka; neka ženska bi otrokoma prebiral zgodbo; starejši par bi molče sedel za mizo. Drobne rutine prebivalcev bi potešile potrebo po njeni lastni – zrak bi se zgostil in padel nanjo kot težka odeja. Zvečer od znotraj osvetljene hiše postanejo papirnati lampijončki, mesto pa je tiha, spokojna zabava, na kateri nihče ne pleše; tisoče ton opeke in betona se neslišno odtrga od tal in odlebdli v vesolje. Sedela bi na klopi, njeno telo bi edino obdržalo težnost, in ostala bi povsem sama – tega si je nekoč strašno želela.

Kratke zgodbe v pričujoči zbirki družijo stikanje s tujimi in neizživetimi življenji: preslikave se dogajajo tako znotraj zgodb kot v druge, že napisane zgodbe, pa tudi v resnično življenje. Zgodbene niti, zaznamovane s kratkimi stiki in odprtimi možnostmi, se pnejo kot žice daljnovodov skozi mestni trušč. Protagonisti pogosto sanjarijo o življenjih, ki bi jih lahko živeli, ta pa pred njih stopajo včasih kot prikazni, včasih pa kot povsem otipljive alternative. Odnehanje in pasivnost se v zbirki pojavita večkrat, vendar pogosto kot (paradoksalno) ključen element aktivnega odpora proti nastalim okoliščinam. *Leteči ljudje* se dogajajo na razpotju različnih usod, tam, kjer je mogoče vse, četudi le za hip.

(VIR: ZALOŽNIK)

Leteči ljudje

AJDA BRAČIČ

KRATKA PROZA
Tudi kot e-knjiga

SLOVENSKA KNJIŽEVNOST
143 str.
LUD Literatura 2022

Nagrada Maruše Krese
Nagrada kritiško sito

AJDA BRAČIČ (1990), je arhitektka, urednica in publicistka. Kot piska in urednica sodeluje z več slovenskimi mediji s področja arhitekture in kulture. Za svoje pisanje je prejela nekaj nagrad na prepoznavnih literarnih natečajih. Zbirka kratke proze *Leteči ljudje* je njen knjižni prvenec, nagrajen s kritiškim sitom.

Pelji me domov

JESÚS CARRASCO

Prevedla URŠA ZABUKOVEC

DRUŽBENI ROMAN
Tudi kot e-knjiga

ŠPANSKA KNJIŽEVNOST
251 str.
Goga 2023

Družinski roman o konfliktu med generacijama – starejšo, ki je garala, da bi ohranila družinsko dediščino, in mlajšo, ki se želi oddaljiti od staršev, da bi našla svoje mesto v svetu – je pripoved o prevzemanju odgovornosti otrok do svojih ostarelih in pešajočih staršev, vzporedno pa tudi prikaz osebnostnega spreminjanja glavnega protagonista Juana, ki se je ustalil daleč od svoje dežele, a ga ob smrti očeta sestra pokliče, naj se vrne nazaj v rodno vas, ter ga sooči z dejstvom, na katerega ni bil pripravljen: postavi ga v vlogo skrbnika matere, katere prihodnost je obremenjena z razvojem Alzheimerjeve bolezni, saj zaradi svojih življenjskih okoliščin v tem obdobju sama zanjo namreč ne more skrbeti. S tem, ko Juan pomaga materi, pa nekako pomaga tudi samemu sebi.

(R. V.)

Zdaj čuti, da se je v očetovem nasprotovanju njegovemu odhodu skrivala ljubezen. Neotesana, seveda, in nepovezana z blaginjo. Zadržana ljubezen. Navezanost nanju, ki sta bila nekoč otroka in sta svojim staršem dala vse obilje ljubezni, ki ga premorejo otroci. In verjetno, skoraj gotovo, sta ju božala in sta ju imela v naročju in sta jima šepetala v uho. In to ni izmišljija. Juan je to videl na starih družinskih fotografijah. Sedita skupaj, objeta čez pas. On in njegova sestra se skrivata za očetovimi nogami, ta pa se s prosto roko dotika Juanovih las. Na tej fotografiji se še vedno smehljata in Juan se sprašuje, kdaj jima je usahnila želja po nasmehu in po božanju njunih glav. Razmišlja, da ju je nekakšen perverzen mehanizem v to prisilil ravno takrat, ko je spomin njunih otrok začel skladiščiti vtise.

JESÚS CARRASCO (1972)

je v mladosti opravljal najrazličnejše poklice, na špansko literarno prizorišče pa vstopil leta 2013 in ga zaznamoval z romanesknim prvencem, ki so ga v Madridu razglasili za knjigo leta po izboru knjigotržcev. Za svoj drugi roman, *Zemlja, po kateri stopamo* (2016), je prejel nagrado Evropske unije za književnost.

LEPE TUJKE

prevedel Aleš Mustar

Mury mi je govoril o knjigi, ki jo namerava napisati, nekaj zelo čudnega, metafizičnega, knjigo o smrti in plesni. Jaz pa sem se spomnil njegove pesmi o punčki iz cunj, vrženi v shrambo, polno starih čevljev, strašne pesmi o čistem strahu. Ves čas sem si želel, da bi me pripadniki moje generacije imeli radi vsaj pol toliko, kot sem jih imel rad jaz, a je to postajalo vse manj verjetno, ker ti je, ponavljam, v svetu literature odpuščeno malodane vse, samo strupeni dar ne, ki se mu reče uspeh. To mi je kmalu postalo jasno in si ne delam več utvar.

V humorni kratkoprozni zbirki beremo o domnevno sumljivem pismu, ki se na koncu izkaže za sicer nenavadno, a še zdaleč ne tako nevarno, kot se je pisatelj sprva ustrašil; v zadnji zgodbi smo deležni avtorjevih spominov z gostovanja v Bacăuju, kamor so ga povabili še kot mladega avtorja in o dokaj čudaških dogodkih na poti; v osrednji zgodbi pa mu sledimo na literarnem popotovanju po Franciji, kamor je potoval s skupino še enajstih romunskih literatov. Zgodbe so začinjene z dobro mero fikcije, a je tisto, kar se bere vmes, tudi resnično – predvsem dejstva o slabem romunskem (torej celotnem vzhodnjaškem) izhodišču za prepoznavnost na svetovnem literarnem podiju, pa o rivalstvu ali bolj neprivoščljivosti uspeha med kolegi, grenkobni zavisti, obrekovanjih, žalitvah, ponižanjih. Sočno, cinično, (samo)ironično.

(R. V.)

Lepe tujke

MIRCEA CĂRTĂRESCU

Prevedel ALEŠ MUSTAR

KRATKA PROZA
Tudi kot e-knjiga

ROMUNSKA KNJIŽEVNOST
295 str.
Beletrina 2023

MIRCEA CĂRTĂRESCU (1956), pisatelj, pesnik, esejist, univerzitetni profesor, literarni kritik in publicist, je najpomembnejši živeči romunski avtor, nominiran tudi za Nobelovo nagrado za književnost. Je domača in tudi že svetovna literarna zvezda in najbolj prevajan sodobni romunski avtor ter prejemnik številnih domačih in mednarodnih literarnih nagrad, med drugim tudi Vilenice leta 2011.

Pretežno jasno

BARBARA CERAR

DRUŽBENI ROMAN
Tudi kot e-knjiga

SLOVENSKA KNJIŽEVNOST
174 str.
Mladinska knjiga 2023

Dvaindvajsetletna Olga se kar naenkrat znajde v nizu nenavadnih situacij, ki so se v njenem življenju pojavile brez vidnih razlogov. Prej je bila pasivna, brezposelna in za povrh še neplodna. Potem pa se šokantno hitro spremeni v aktivno protagonistko, ki je zapustila lažnivega moža, čeprav je z njim noseča. Po popolnih naključjih se poveže z vsemi svojimi sosedi in oni postanejo del njenega vsakdanjika. Sprva so v kaos glavne junakinje skoraj vrženi, nato pa se suspenz enakomerno stopnjuje do vrha, ko se Olga znajde v popolni zmešnjavi, iz katere mora najti izhod, o čemer govorijo zadnja poglavja, v teh pa bralec Olgo z vsemi njenimi travmami in bolečinami, ki so razlog za to, da je, kakršna je, šele resnično tudi spozna. Globok, duhovit in slikovit izpovedni roman.

(VIR: RADIO ŠTUDENT)

Od nekdanj jo je v največjo stisko spravljal občutek negotovosti. Vse je lažje prenesla, slabe novice, drisko in vročino, zasmehovanje, taščo ... ampak tega, da nima vpliva na dogajanje, da se mora prepustiti višji sili, da se bodo dogodki razpletli sami, tega pa res ni prenesla. Če je bil problem, je zavihala rokave in ga rešila, takoj. Če pa ne veš, kaj se dogaja, ne moreš ukrepati. In tisti hip je občutila negotovost na vseh področjih svojega življenja. Ni vedela, kaj bo počela v življenju, ko se otrok rodi in malo zraste, vse življenje ne more presedeti doma. Ni vedela, kdo sploh bo ta otrok, kaj pa, če ne bosta za skupaj, nikakor ni verjela v to, da je razumevanje med mamo in otrokom neizogibno, to je videla pri mami in sebi. In ni vedela, ali je vesela, da bo imela otroka. In zaradi tega je občutila sram, počutila se je kot evolucijska napaka.

BARBARA CERAR

(1971) je na AGRFT diplomirala iz dramske igre in umetniške besede.

Sedem let je bila zaposlena v SSG Trst, od leta 2003 pa je članica SNG Drama, kjer ima status prvakinja. Je gledališka in filmska ustvarjalka, ki je za svoje delo prejela več nagrad, med njimi tudi Prešernovo.

Annie Ernaux
DOGODEK
in
DRUGA
BESEDILA

Moje telo ni več pripadalo nobeni starosti. Šele globoko neodobravajoč pogled gostov poleg naju v restavraciji mi jo je oznanil. Pogled, ki v meni še zdaleč ni zbujal sramu, temveč je utrjeval mojo odločenost, da ne bom skrivala zveze z moškim, »ki bi lahko bil moj sin«, če se je lahko katerikoli petdesetletni tip razkazoval z osebo, ki očitno ni bila njegova hčerka, ne da bi to sprožalo kakršnokoli neodobranje. A ko sem gledala par v zrelih letih, sem vedela, da sem s tem petindvajsetletnim mladeničem natanko zato, da ne bi imela neprestano pred sabo od časa zaznamovanega obraza moškega mojih let, obraza mojega lastnega staranja. Ob obrazu A. je bil tudi moj obraz mlad. Moški so se tega od nekdanj zavedali in ni mi bilo jasno, v imenu česa bi se morala jaz temu odpovedati.

V štirih besedilih, vključenih v zbirko, avtorica popiše štiri obdobja v svojem življenju, ki so jo spremenila in oblikovala njeno osebnost. Najobsežnejša zgodba *Dogodek* opisuje avtoričino soočanje z neželeno nosečnostjo v šestdesetih letih, ko je bila še mlada študentka in je bil splav prepovedan. Preostale tri krajše zgodbe v zbirki se od smrti obračajo k ljubezni (s poročenim moškim), razhodu (z bivšim partnerjem in o ljubosumnosti) ter erotiki (o užitku razmerja z mlajšim ljubimcem). Zelo intimna besedila se berejo kot dnevniški zapisi, hkrati pa zaradi časovnega preskoka med dogodki in procesom zapisovanja nudijo pogled z distance.

(VIR: DOBRE KNJIGE)

Dogodek in druga besedila

ANNIE ERNAUX

Prevedla SUZANA KONCUT

KRATKA PROZA

FRANCOSKA KNJIŽEVNOST

188 str.

Mladinska knjiga 2023

Nobelova nagrada za književnost

ANNIE ERNAUX (1940) je francoska pisateljica, ki se je pri dvaindvajsetih letih zaobljubila, da bo pisala z namenom maščevati svojo raso, t. j. ljudi preprostega porekla, od koder je izhajala tudi sama, k temu pa je kmalu dodala še drug namen, in sicer pisati o ženskah iz določenega okolja in določenega časa – o njihovih pravicah, tudi v užitku.

Anansijeva fanta

NEIL GAIMAN

Prevedla POLONA GLAVAN

FANTAZIJSKI ROMAN
Tudi kot e-knjiga

ANGLEŠKA KNJIŽEVNOST
364 str.
Sanje 2023

NAGRADA LOCUS
(za najboljšo fantastično zgodbo)

Glavni nosilec zgodbe je Debeli Charlie, nesamozavesten, malce neroden, sicer pa dober srčen in pošten mladi možak, ki živi dokaj nezanimivo življenje, vse dokler mu ne umre oče, s katerim si ni bil ravno blizu, in za katerega na pogrebu izve, da je bil bog. Ja, bog. Oziroma, ko je bil svet še majhen in so se vse zgodbe pripovedovale prvič, je bil pajek, a seveda ne povsem navaden. Izve tudi, da ima brata, za katerega do tistega trenutka ni vedel, da obstaja. Ko le-ta vstopi v njegovo življenje, pa to postane grozeč vrtiljak nepredvidljivih dogodkov. Če želi Charlie ohraniti samega sebe in ves svoj rod, pa tudi da bi obranil celotno prihodnjo občečloveško usodo, da ta ne zabrede v še krutejše vzgibe, se mora s celotno zgodbo, ki ima svoje korenine daleč v preteklosti, pač neustrašno soočiti.

(R. V.)

Debeli Charlie je z očmi videl eno, v mislih pa nekaj drugega in v prepadu med obojima je ždela norost. Čutil je, kako v njem narašča divja panika, zato je globoko vdihnil in zadrževal dih, medtem ko mu je srce udarjalo ob prsni koš. Prisilil se je, da je verjel očem, ne pa umu. Čeprav je vedel, da vidi ptico s poblaznelimi očmi, razcefranimi peresi, večjo od orla, višjo od noja, kljunom, ki je kruto razdiralno orožje plenilca, s perjem barve skrilavca, prevlečenim z oljnim sijajem, ki ustvarja temno mavrico vijolične in zelene barve, je to vedel le za trenutek, nekje čisto na robu uma. Z očmi pa je videl žensko vranje črnih las, ki je stala tam, kjer si je prej predstavljal ptico. Ni bila ne mlada ne stara, gledala pa ga je z obrazom, ki bi ga v davnih časih, ko je bil svet še mlad, lahko izklesali iz obsidiana.

NEIL GAIMAN (1960)

je angleški avtor kratke proze, romanov, stripov, grafičnih romanov, zvočnega gledališča in scenarijev.

Prepoznaven je kot dinamičen, pustolovski, malce kriminalen, precej mitološki in porogljivo komičen avtor in ga lahko tudi v slovenskem jeziku prebiramo v kar nekaj prevodih.

Ti je prav, da bo zdaj tukaj meja? me je pogledala naravnost v oči. Če skomignem, bo videti v mojih očeh, da nisem pristna, ker mi v resnici ni bilo vseeno. Če odkimam, bom morala povedati, da me moti, ker veliko slovenskih vasi ostaja v Italiji. Franko bo zdaj živel v drugi državi in mnoge sošolke tudi. Učiteljišče, ki sem ga dve leti obiskovala, je v Italiji. Če prikimam, bo razumela, da sem vesela pripadnosti novi državi, v kateri bomo Slovenci imeli svoje mesto. Skomignila bi, odkimala in prikimala, vse to, ker sem bila razdejana kot pokrajina po viharju. Mejo so postavljali dva dni. Vedno ožja so bila vrata na drugo stran, skozi katera so se ljudje krčevito selili. Eni so hiteli, drugi so se obotavljali, a vsi so odnašali, se poslavljali, se odločali, ubijali svoje mačke, podarjali pse, se jokali in bili jezni, si izmenjevali naslove in tavalji, ugašali luči in zaklepali. In nazadnje odhajali, odhajali, odhajali.

Središče romana je mesto Gorica, ki ga tok zgodovine razdeli na italijansko Gorico in jugoslovansko Novo Gorico. Razburkano obdobje domala osemdesetih let, v katerem so se, med ostalim, zgodili okupacija Italijanov, kapitulacija Italije, prihod Nemcev, požigi naselij okoli Gorice, begunstvo, konec vojne, delitev Gorice in gradnja Nove Gorice, opazujemo skozi osebne zgodbe in pogled štirih žensk: Ajdovke Mateje, Furlanke Pine, Goričanke Dore in Lili, Pinine hčerke. Mateja Gomboc z izrednim posluhom za psihologijo posameznika ter s širokim poznavanjem zgodovine ustvari dinamično, vsestransko in živo podobo mesta, ki je bilo eno in nato hipoma razpadlo na dve.

(VIR: ZALOŽNIK)

Gorica

MATEJA GOMBOC

DRUŽBENI ROMAN

SLOVENSKA KNJIŽEVNOST
401 str.
Miš 2023

MATEJA GOMBOC (1964)

je pisateljica, prevajalka, profesorica in publicistka. Veselje do življenja izraža tudi v svojih knjigah, tako v tistih za najmlajše kot v romanih za odrasle. Ne boji se nobene teme, niti najtežje, ko je treba tolažiti in objeti človeka v stiski, pa tudi veselih in zabavnih ne, saj smeh poživlja in odpira poti.

ČASOVNO ZAKLONIŠČE

prevedel Borut Omerzel

Časovno zaklonišče

GEORGI GOSPODINOV

Prevedel BORUT OMERZEL

DRUŽBENI ROMAN
Tudi kot e-knjiga

BOLGARSKA KNJIŽEVNOST
349 str.
Beletrina 2023

Nagrada Strega Europeo

V romanu spremljamo svojevrstnega Gaustina, ki roma skozi čas, zato ga pripovedovalec za nekaj let izgubi, potem pa ga spet najde v Zürichu, kjer je odprl svojo »kliniko za preteklost«, kjer vsako nadstropje podrobno reproducira posamezno desetletje, kar bolnikom, ki trpijo zaradi izgube spomina, pomaga, saj se znajdejo v času, ki je sinhroniziran z njihovim notranjim časom. A ob uspehih se začne za kliniko zanimati vedno več ljudi ... *Časovno zaklonišče* je satiričen roman, ki zastavlja vprašanje, kako živeti s kritičnim pomanjkanjem prihodnosti, pri tem pa preklaplja med različnimi pripovednimi ravnmi. Ekstravagantno in mojstrsko napisano delo, ki znova dokazuje Gospodinovo pisateljsko veščino.

(VIR: ZALOŽNIK)

Nekaj je, obstajata žalost in privlačna sila, ki se z leti, namesto da bi slabeli, še krepi. In to je gotovo povezano s tem, da se prostori v mojem spominu čedalje hitreje praznijo. Tisti, ki odpira vrata za vrati, hodi iz sobe v sobo z upanjem, z upanjem in strahom, da bo srečal v eni od njih samega sebe – kjer je še cel. Ali ni morda ta privlačna sila preteklosti navsezadnje poskus, da bi se prišlo do tistega varnega kraja, pa naj bo to še tako daleč nazaj, kjer so stvari še cele, kjer še diši po travi in kjer lahko od blizu zreš v vrtnico in v njen labirint? Pravim kraj, vendar je čas, kraj v času. Moj nasvet, nikoli, nikoli po daljši odsotnosti ne obiščite kraja, ki ste ga zapustili kot otrok. Spremenjen je, izpraznjen časa, zapuščen, fantomski. Tam. Ni. Nič.

GEORGI GOSPODINOV

(1968) sodi med uveljavljene evropske avtorje in je najbolj prevajan bolgarski avtor po padcu komunizma leta 1989.

Piše romane, poezijo in drame, je avtor grafičnega romana, nekaj knjig kratkih zgodb in libreta za opero.

Živi v različnih krajih, kamor ga odvedejo knjige.

Nevzdržno je bilo gledati, kako po koncu zime gredice počasi prerašča plevel, kako brstijo drevesne veje in kako se življenje pripravlja na pomlad, mi pa bomo vse to pustili v nemar. Ne bomo zorali, ne zasejali vrtnin, ne posadili krompirja. Izpraznili bomo lopo in v peči pokurili še zadnji les. Nekoč sem vse to že doživela. Pred šestimi leti? Zdi se tako davno in megleno. Z očetom sva na vrtu hitro skurila vse, kar gori in česar z mamo nista mogla odpeljati s sabo v mesto. In kaj se je v tem času spremenilo? Odšla sem v vas, ki je še na slabšem. Ničesar nisem več počela, le še skozi okno sem strmela in preštela, koga nič več ne vidim, kdo je umrl in kdo se je odselil.

Ribja kri je presunljiv roman, ki skozi prizmo odraščanja mlade Hane odstira usodo južnočeških vasi, potopljenih zaradi izgradnje jedrske elektrarne Temelin. Je pripoved o življenju in uporabi podeželskih prebivalcev v času černobilske nesreče, o razpadu družinskih vezi, izseljenstvu ter razkolu med mestom in vasjo. Je tudi zgodba o posamezniku, ki ga politika in kapital pustita na cedilu. Predvsem pa je *Ribja kri* družinska, vaška in intimna kronika, ki spretno in brez patetike slika neizbežnost potopitve vasi ob Vltavi ter agonijo tistih, ki so v njih živeli.

(VIR: ZALOŽNIK)

Ribja kri

JIŘÍ HÁJÍČEK

Prevedla MOJCA KRANJC

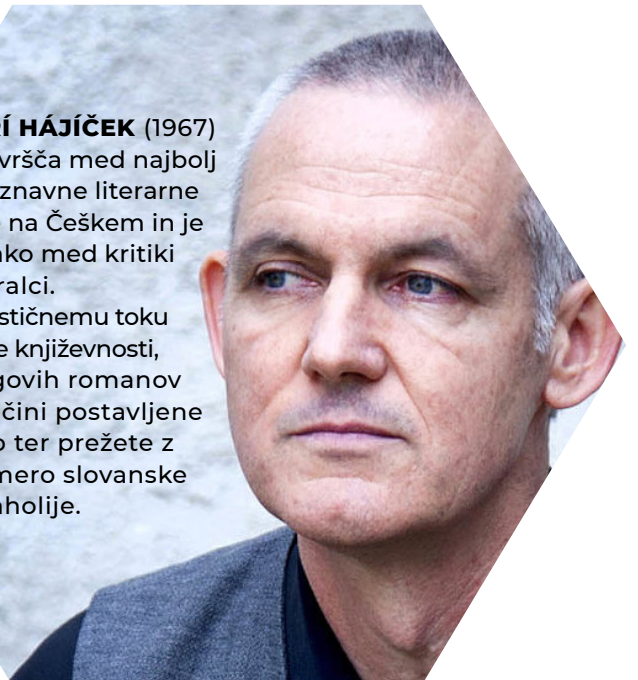
DRUŽBENI ROMAN

ČEŠKA KNJIŽEVNOST
354 str.

Mladinska knjiga 2023

Nagrada Magnesia Litera

JIŘÍ HÁJÍČEK (1967) se uvršča med najbolj prepoznavne literarne glasove na Češkem in je cenjen tako med kritiki kot tudi bralci. Pripada realističnemu toku sodobne češke književnosti, zgodbe njegovih romanov pa so povečini postavljene na deželo ter prežete z dobro mero slovanske melanholije.

Osmo življenje

NINO HARATIŠVILI

Prevedla MOJCA KRANJC

RODBINSKI ROMAN

GRUZIJSKA KNJIŽEVNOST

1095 str.

Mladinska knjiga 2023

**Schillerjeva Spominska Nagrada
Nagrada Bertolda Brechta
Nagrada Ane Seghers**

Epska družinska pripoved, stkana iz sedmih ženskih glasov, ki pripadajo sedmim generacijam gruzijske rodbine, se začne z receptom za čokolado. Mlada Stasia, hči gruzijskega proizvajalca čokolade, se s to skrbno varovano družinsko skrivnostjo poda v Sankt Peterburg. Od tam nas knjiga popelje skozi obe svetovni vojni, stalinistične čistke, praško pomlad, gruzijsko vojno za neodvisnost in vse do gruzijske državljanske vojne. V tej monumentalni sagi so nitke družinske preteklosti skrbno prepletene z gruzijsko zgodovino dvajsetega stoletja, živopisna preproga, stkana iz številnih pripovedi, pa je obenem zgodba gruzijskega naroda.

(VIR: ZALOŽNIK)

In nenadoma je tvoj pogled priromal k meni. V množici si prepoznala moj obraz. Priprla si oči, kot da vidiš fatamorgano, a sem še zmeraj stala tam, ko si jih spet odprla. Stopila si korak naprej, iz svojega čarobnega sveta, stopila v tisto grdo realnost. K meni. Zaradi mene. Torej sem še smela upati. Nisem mogla natančno razbrati, kaj vse se zrcali na tvojem obrazu, a za začetek mi je zadostoval tvoj korak. Manjkalo nama je samo še nekaj metrov, nekaj minut, pa kaj potem, kaj pa je to takega, če pa sva skupaj prepotovali vse stoletje? Tvoje ustnice so oblikovale moje ime in jaz sem prikimala: Ja, ja, tukaj sem. Zdaj zdaj bom pri tebi. Takrat sem videla, da si se nasmehnila, dvignila roke in od daleč segla k meni. Ko sem gledala vse to, sem pomislila, da sem to življenje enkrat že sanjala, nekje, nekoč.

NINO HARATIŠVILI (1973)

je v Gruziji rojena nemška pisateljica, dramatičarka in gledališka režiserka. Prejela je številne nagrade, z romanom *Osmo življenje*, ki je bil med drugim nominiran tudi za bookerjevo nagrado, pa je postala ena najbolj prepoznanih in prevajanih sodobnih gruzijskih pisateljic.

Otisu se zdi, da otroci v nas vzbujajo čustva, potem odidejo od nas in nas pustijo s čustvi na cedilu. Zanima, da bi kdaj to rekel, a jaz vem, da je to rekel, tega se izjemoma spominjam povsem natančno. Bilo je ob dveh ponoči v moji kuhinji, pila sva vino, si delila džojnt, bil je prvi večer brez Ann. Prvi večer, potem ko se je odselila, ko je pospravila svoje stvari, veliko jih ni bilo, in se od naju poslovila. Zahvalila se je in odšla; z Otisom sva zrla za njo skozi okno, bila sva si edina, da Ann lepo hodi, svobodno in vzravnano, zanesljivo, nekoliko izzivalno. Potem je zavila za vogal in izginila, midva pa sva se usedla za preveliko mizo v kuhinji, odprla steklenico vina in Otis je pozneje izrekel ta stavek. Ne zagrenjen, prej presenečen. Rekel je, da se je z Ann naučil za nekoga skrbeti, biti za nekoga navzoč, biti od nekoga odvisen. Od Ann naj bi se tega naučil – zdaj pa je proč in on ne ve, kaj bi s temi vpogledi.

To je roman o staranju in samoti, o pripovedovalkinem prehodnem obdobju, ko se po hčerini odselitvi tudi sama odseli, in sicer v pusto, redko naseljeno vas, kjer se zaposli v krčmi pri svojem bratu, sicer pa jo v pripovedi, očiščeni slehernega moraliziranja, spremljamo v njenih preprostih vsakdanih, ki jih dopolnjuje predvsem s sosedo in njenim bratom, ter tu in tam s kakšnim spominom, opremljenim s preišljevanjem o preteklem življenju in občasno odloženim v pismih svojemu bivšemu možu. Z jezikom, ki je asketsko gol in precej strogo odmerjen, a presune mestoma z izjemno poetiko, je uspela avtorica pričarati prav posebno atmosfero pripovedi, odgovor, kje je dom, ki ga iščemo v naslovu romana, pa prepušča bralcu samemu. Morda je povsod. Morda ga ni nikjer.

(R. V.)

Doma

JUDITH HERMANN

Prevedel SLAVO ŠERC

DRUŽBENI ROMAN

NEMŠKA KNJIŽEVNOST

162 str.

LUD Šerpa 2023

**Nagrada Bremen
Nagrada Rheingau**

JUDITH HERMANN (1970), ena najpomembnejših sodobnih nemških pisateljic, je študirala germanistiko in filozofijo, potem pa se je navdušila nad novinarstvom, zato je študij prekinila in se vpisala na Berlinsko šolo za novinarje. Odločila se je za prakso v New Yorku in to bivanje je postalo odločilno, da je stopila na pisateljsko pot.

Trust

DIAZ HERNAN

Prevedla POLONA GLAVAN

DRUŽBENI ROMAN

AMERIŠKA KNJIŽEVNOST

347 str.

Sanje 2023

Pulitzerjeva nagrada

Trust je enigmatična, mojstrsko zasnovana, elegantna romaneskna sfinga, ki stavi visoko in brezkompromisno preizprašuje neenakost, razvrednotenje, izbris žensk in priseljencev v družbenem sistemu, ki pozna le eno in edino mantro: neobvladovano kopičenje dobička. To je zgodba o prevarah v osebnih odnosih, o oblasti, ki z neznosno lahkoto manipulira z dejstvi, o kapitalu, ki se je strgal z verige, o iskanju resnice v labirintu iz jekla in stekla, v katerem okultna težnost denarja deluje izkrivljajoče in razdiralno na domala vse – tudi na resničnost samo. Presunljiv, večplasten epski roman, ki ga je bralska in kritiška javnost pozdravila s presežniki kot so fenomenalno, izjemno, pomenljivo, potrebno in brezčasno. Preprosto: mojstrovina.

(VIR: ZALOŽNIK)

Če bi Benjamina vprašali, bi verjetno težko pojasnil, kaj ga je potegnilo v svet financ. Da, kriva je bila zapletenost, pa tudi to, da je na kapital gledal kot na nekaj antiseptično živega. Giblje se, prehranjuje, raste, se razmnožuje, zboli in lahko umre. A je čist. To mu je sčasoma postajalo vse bolj jasno. Večja ko je bila operacija, bolj je bil oddaljen od njenih konkretnih podrobnosti. Ni se mu bilo potrebno dotakniti niti enega bankovca ali se ukvarjati s stvarmi in ljudmi, na katere je vplivala njegova transakcija. Moral je le misliti, govoriti in nemara pisati. In živo bitje se je zganilo, risalo čudovite vzorce na poti v sfere vse večje abstrakcije, včasih sledilo lastnim apetitom, ki jih Benjamin ni mogel predvideti – in to mu je bilo v dodatno zadovoljstvo, saj je bitje poskušalo uveljaviti svojo svobodno voljo.

DIAZ HERNAN (1983) se je s svojimi romani uveljavil kot eden najosupljivejših talentov sodobne ameriške književnosti in bil za to tudi nagrajen, pri čemer prednjačita Pulitzerjeva nagrada in nagrada John Updike, ki jo podeljuje Ameriška akademija za umetnost in pisma, katere cilj je spodbujati, pomagati in vzdrževati odličnost v ameriški literaturi, glasbi in umetnosti.

ZORA NEALE
HURSTON

Barakun

Zgodba zadnjega »črnega tovor«

Ampak tist barakun, v katerem smo, ni edina ograda za sužnje v tistem kraju. Velik jih majo, ampak ne vemo, kdo so ljudje v drugih ogradah. Včasih tulimo sem pa tja, da bi zvedli, od kje je kdo. Ampak vsak narod v barakunu je zase. Takrat nismo več tko žalostni in vsi smo mladi ljudje, tko da se igramo igre in plezamo gor po stenah barakuna, da bi pogledal, kaj je zunaj. Ko smo tam tri tedne, pride v barakun en bel mož z dvema Dahomejcem. En mož je dahomejski poglavar in ta drug je njegov menjalec besed. Vse nas postavijo v krog – približno po deset ljudi v vsakem krogu. Može za sebe, ženske za sebe. Potem ta bel mož gleda in gleda. Močno gleda kožo in stopala in noge in usta. Potem izbere. Vsakič, ko izbere moža, izbere še žensko. Vsakič, ko vzame žensko, vzame še moža. In tko, me zastopiš, jih vzame sto trideset. Petinšestdeset mož s po eno žensko za vsakega moža. Tko je blo.

Barakun je pretresljivo pričevanje enega zadnjih ameriških sužnjev Cudja Lewisa (1841–1935), ki je bil leta 1860 ugrabljen in z zadnjo sužnjarko Clotildo prepeljan z območja današnjega Benina v Alabamo. Njegova zgodba ni izjemna zgolj zaradi zgodovinskega razpona njegove pripovedi – ta sega od slikovitih opisov življenja v rodni vasi in uničenja vasi ter mučne poti v suženstvo, prek spominov na čas osvoboditve sužnjev, na obdobje rekonstrukcije in rasne segregacije po zakonih Jima Crowa, pa vse do popisa življenja skromnih prebivalcev Africatowna, – ampak predstavlja tudi dragocen dokument enega najstrašnejših obdobj človeške zgodovine, obenem pa nudi pomembno gradivo za razumevanje zgodovine čezatlantske trgovine s sužnji, pri kateri so dejavno sodelovali tudi Afričani.

(VIR: ZALOŽNIK)

Barakun

ZORA NEALE HURSTON

Prevedla IRENA DUŠA DRAŽ

SPOMINSKA PROZA

AMERIŠKA KNJIŽEVNOST

191 str.

Založba/*cf 2023

ZORA NEALE HURSTON

(1891–1960)

je bila ameriška pisateljica in antropologinja, ki je s svojimi deli v ospredje postavljala predvsem življenje Afroameričanov na ameriškem Jugu. Kot antropologinja je zbirala in popisovala pričevanja običajnih ljudi, pri čemer se ni izogibala temam, ki so bile pogosto zamolčane.

KAZUO ISHIGURO

KLARA
IN SONCE

V srhljivi in ganljivi pripoved iz prihodnosti, v kateri 'nadgrajeni' otroci živijo v elektronskem svetu in se stikov s soljudmi učijo na organiziranih 'interakcijskih srečanjih', se preko androidne umetne prijateljice Klare, ki se trudi razumeti človeka in delovanje sveta, soočamo s presunljivimi vpogledi v načine, kako si 'človečnost išče pot'. Zgodba, pripovedovana v robotkinem jeziku, pa se ne samo tekoče bere, temveč tudi kliče k čustvenemu angažmaju. To je svet, v katerem se celo umetna inteligenca na naiven, otroški način trudi razumeti vprašanja, ki nas vse mučijo; svet, v katerem se na videz absurдни načini žrtvovanja za drugega izkažejo sposobni delati čudeže in nam pokažejo, kako je prav naivnost tista, ki dela umetno inteligenco podobno človeku in sposobno poustvariti njegove arhetipe.

(VIR: PREVAJALEC)

Klara in sonce

KAZUO ISHIGURO

Prevedel ANDREJ E. SKUBIC

DISTOPIČNI ROMAN
Tudi kot e-knjiga

JAPONSKA KNJIŽEVNOST
373 str.
Beletrina 2023

Nobelova nagrada za književnost

Oba sva sentimentalna. Ne znava si pomagati. Najina generacija v sebi še zmeraj prenaša stara čustva. V nas je neki del, ki stvari ne zna izpustiti. Del, ki si želi še naprej verjeti, da je v vsakem od nas nekaj nedosegljivega. Nekaj, kar je enkratno in česar ni mogoče prenesti. Toda ničesar takega ni, to zdaj vemo. Tudi ti veš. Za ljudi najinih let pa je težko izpustiti stvar. Ampak moramo izpustiti, Chrissie. Tam ni ničesar. V Josie ni ničesar onkraj tega, kar lahko različne Klare tega sveta nadaljujejo. Druga Josie ne bo kopija. Natanko ista bo in pravico jo boš imela ljubiti prav enako, kot ljubiš Josie zdaj. Ni vera tisto, kar potrebuješ. Samo razum.

KAZUO ISHIGURO (1954)

je bil rojen v Nagasakiju na Japonskem, pri petih letih pa se je s starši preselil v Anglijo.

Danes velja za enega najodličnejših pisateljev v angleškem jeziku; doslej je objavil osem romanov in zbirko kratke proze.

Za svoj opus je leta 2017 prejel Nobelovo nagrado za književnost.

Ob nedeljah dopoldne sem preverila svoja varovala: škatlo srebrnikov, ki sem jo zakopala ob potoku, punčko, zakopano na dolgem polju, in knjigo, z žebliem pribito na deblo v borovem gozdu; dokler so bila vsa na svojem mestu, nič ni moglo noter in nama škodovati. Vedno sem zakopavala stvari, od mladih nog dalje; spomnim se, da sem nekoč dolgo polje razdelila na četrte in v vsako nekaj zakopala, da bi trava rasla enako hitro kot jaz in bi se lahko vedno skrila v njej. Nekoč sem zakopala šest modrih frnikol v strugo potoka, da bi reka v spodnjem delu presahnila. »Tu imaš zaklad, ki ga lahko zakoplješ,« mi je Constance dala peni ali barvit trak, ko sem bila majhna; zakopala sem vse mlečne zobe, ki so mi drug za drugim izpadali, morda bodo nekega dne zrasli v zmaje.

V veličastni palači na obrobju vasi prebiva družina Blackwood, zaznamovana s temno skrivnostjo. Z bolehnim stricem Julianom tam živita še sestri Constance, za katero skoraj nihče med vaščani ne dvomi, da je z arzenikom pred leti zastrupila skoraj celo družino, ter deset let mlajša Merricat, rahlo otročja in nezanesljiva pripovedovalka romana. Okolica je do agorafobičnih sester vse prej kot prijazna, pravzaprav deluje sovražno. A družina vseeno živi predvidljiv in dokaj enoličen vsakdan, vse dokler ga usodno ne zaznamuje nepričakovan prihod odtujenega bratranca Charlesa ... Roman, spisan v varljivo preprostem slogu in zabeljen s črnim humorjem, se danes vpisuje med klasična dela ameriške književnosti.

(VIR: ZALOŽNIK)

Vedno sva živeli v gradu

SHIRLEY JACKSON

Prevedla JULIJA POTRČ ŠAVLI

PSIHOLOŠKA GROZLJIVKA

AMERIŠKA KNJIŽEVNOST
211 str.

LUD Literatura 2023

SHIRLEY JACKSON

(1916-1965)

je bila ameriška pisateljica, znana predvsem po svojih grozljivkah, s katerimi je vplivala tudi na druge pisatelje, med njimi na Stephena Kinga.

Njen opus kritiki umeščajo med naslednike tradicije ameriške gotike, ki se je uveljavila v 19. stoletju, v večini svojih del pa se dotika predvsem tem preganjanja in odpora večine do drugačnosti.

Ničvrednica

JANA JURÁŇOVÁ

Prevedla DIANA PUNGERŠIČ

DRUŽBENI ROMAN

SLOVAŠKA KNJIŽEVNOST
271 str.

Sodobnost International 2023

Triinosemdesetletna gospa Ludmila po odpustu iz bolnišnice nima več kam, stanovanje je bilo prodano, v domu so jo zaradi dolgov postavili na cesto. Svojo stisko začasno reši tako, da se skrivoma naseli kar v bolnišnici – blodnjavi hodniki, polni vase pogreznjenih ljudi in preobremenjenih zaposlenih, postanejo njeno začasno varno pribežališče. Njena stiska pritegne pogled, a način, kako – in zakaj – ji kdo skuša pomagati, razkrije še večjo bedo in praznino. Glavna zgodba izpostavlja tabuizirano temo staranja in odvečnosti človeškega življenja, vendar avtorica anomalije sodobne družbe – starizem, politične igre moči in zlorabe položaja, prekarno delo – razgalja tudi skozi življenjske zgodbe ljudi, ki so z Ludmilo tako ali drugače povezani.

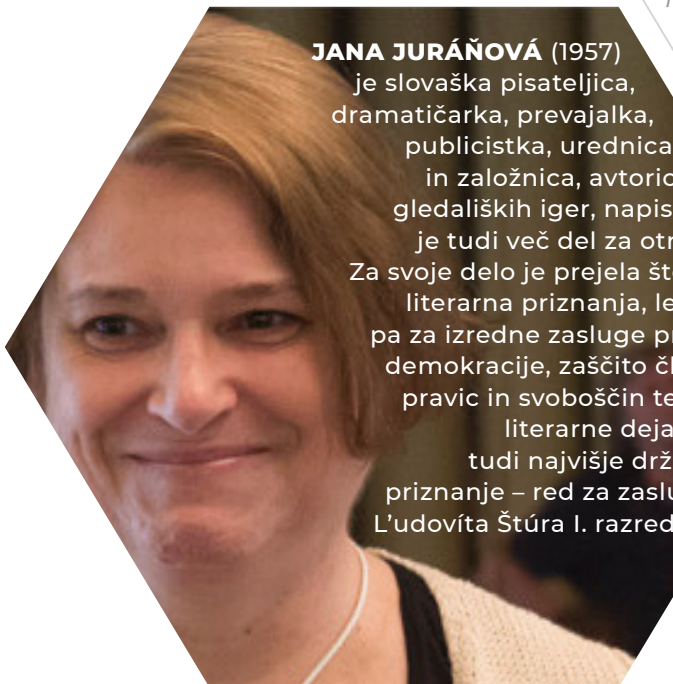
(VIR: ZALOŽNIK)

*Banane je pojedla najprej, ker se hitro kvarijo.
Štručke takoj zatem, saj so bile že trde in ker to,
da si polomiš zobe na polikliniki, ko nimaš denarja
za zobozdravnika, zobarka, ki dela tukaj, pa ni tvoja,
niti ne bi bilo smešno. Pecivo je imela za nedeljsko kosilo.
Tudi naslednji vikend se bo tako znašla, vendar ne bo ničesar
načrtovala. Prihodnost jo bo počakala. Sedanost je, kakršna je.
Preteklost pa jo obiskuje v sanjah, kar naprej hodi k njej, se
obeša nanjo kot stara prijateljica, ki bi se rada pomenila,
kdaj drugič kot jezna starka, ki občasno išče špetir, ali
pa kot obupana solzava ženska. Takrat jo odžene.
Noče razmišljati o vseh slabih rečeh, dovolj je
bilo, da jih je morala preživeti.*

JANA JURÁŇOVÁ (1957)

je slovaška pisateljica,
dramatičarka, prevajalka,
publicistka, urednica
in založnica, avtorica
gledaliških iger, napisala
je tudi več del za otroke.

Za svoje delo je prejela številna
literarna priznanja, leta 2019
pa za izredne zasluge pri razvoju
demokracije, zaščito človekovih
pravic in svoboščin ter razvoj
literarne dejavnosti
tudi najvišje državno
priznanje – red za zasluge
L'udovíta Štúra I. razreda.

Odpravil sem se daleč. vse do zaliva. Na tem kraju mesta ni bilo več slišati. Predvsem ni bilo slišati Kolime. Nekje za gričevjem, ki se spušča proti zalivu, v tišini in temi ležijo njeni mrtvi. V enem izmed spominskih zapisov sem prebral, da večna kolimska zmrzlina tako konzervira trupla, da obrazi pokopanih ohranijo celo svoj izraz. Obrazi ljudi, ki so videli to, česar, kot je svaril Šalamov, človek ne bi smel videti. Pomislil sem na strašno nekoristnost trpljenja. Ljubezen pušča za seboj svoje sadove - to so naslednji rodovi, ki prihajajo na svet, to je nadaljevanje človeštva. A trpljenje? Tako velik del človekovih izkušenj, bolečih in najhujših, mine brez sledov. Če bi zbrali energijo trpljenja, ki so jo tu oddajali milijoni ljudi, jo spremenili v ustvarjalno silo, bi lahko iz našega planeta naredili cvetoč vrt.

Imperij se začne s pripovedjo Ryszarda Kapuscinskega o sovjetski okupaciji njegovega mesta na vzhodu Poljske leta 1939. Vrhunec doseže petdeset let pozneje z dolgim potovanjem po prostranih ozemljih Sovjetske zveze, ki jo je prepotoval kot anonimni sopotnik, kot del množice, in v živo opazoval, kako se je mogočni imperij vzhodnoevropske velesile sesuval vse do svojega konca leta 1991. Pot ga je vodila od strašljivih hodnikov Kremlja do zapuščenega gulaga Kolyme, od stavke rudarjev v polarnem krogu do panične vožnje z avtobusom v od vojne razdejanem Kavkazu. Še vedno aktualno, predvsem pa pretresljivo reportažno pripoved o imperialni zavesti sovjetskih vladajočih slojev, je prepletel tako z osebnimi doživetji kot tudi navedki iz bogate sovjetske literature, spominov, zgodovinskih in socioloških razprav.

(VIR: ZALOŽNIK)

Imperij

RYSZARD KAPUŚCIŃSKI

Prevedel NIKO JEŽ

POTOPISNA REPORTAŽA

POLJSKA KNJIŽEVNOST
323 str.

Mladinska knjiga 2023

RYSZARD KAPUŚCIŃSKI
(1932-2007),
legendarni poljski novinar,
pisec literarnih reportaž,
kandidat za Nobelovo nagrado
in eden najbolj cenjenih
svetovnih poročevalcev,
je prepotoval ves svet,
njegove reportaže pa so
najbolj slavni opisi drugega
in tretjega sveta
v 20. stoletju.

Verjeti v zveri

NASTASSJA MARTIN

Prevedla MIMI PODKRIŽNIK

SPOMINSKA PROZA

FRANCOSKA KNJIŽEVNOST

149 str.

UMco 2023

Avtorica se poda na Kamčatko, da bi se v okviru svojih raziskav približala življenju avtohtonega prebivalstva severa, med odpravo pa postane žrtev nasilnega napada medveda, kar jo prizadene čustveno in telesno, vpliva pa tudi na njeno strokovno pridobljeno znanje, saj v njej budi občutja divjosti, neukročenosti in nečloveškosti, zaradi katerih se ravnovesje njenega sveta poruši. Po številnih operacijah obraza, zasliševanjih tajne policije in vrnitvi v Francijo, v njej ostaja potreba po premišljevanju in razumevanju nove identitete, ki ji evensko ljudstvo Kamčatke pravi *mjedka*, z njim pa označuje ljudi, ki so preživeli napade medveda in tako obstali v stanju vmesnega med živaljo in človekom. Unikatno delo o človekovi notranji in zunanji preobrazbi.

(VIR: ZALOŽNIK)

Tako močno si želim zapustiti zunanji svet in se spustiti globoko v gozd, da kar pozabim, da sem v svetu, ki ga potencialno naseljujejo in se po njem premikajo še druga živa bitja. Enostavno pozabim. Kako sem lahko pozabila, se sprašujem danes. Zaradi ledenika za hrbtom, zaradi narave, nad katero sta bila tako vznemirjena Nikolaj in Lana, in kamenja, ki ga kar ni in ni bilo konec, zaradi nevihte nekaj dni prej, zaradi čakanja v šotoru na sedlu in bojazni, da se ne bomo mogli spustiti z ognjenikov. Zaradi bučne reke višje zgoraj, ki nas je skoraj odnesla, zaradi hitenja in potem odlašanja, ko je bilo vse mimo. Zaradi utrujenosti, strahu in napetosti, zaradi vsega, kar se podre z enim zamahom. Zaradi moje melanholije, ki je ni mogla ozdraviti niti najbolj oddaljena odprava. Zaradi vsega tega hkrati, čeprav to niso razlogi, da sem pozabila. To so le okoliščine. Razlogi pripadajo času sanj in se pustijo bežno zgrabiti samo ponoči, v najbolj trdi temi.

NASTASSJA MARTIN (1986)

je francoska pisateljica in antropologinja, ki se v svojih raziskavah osredotoča na preučevanje arktičnega prebivalstva in se je v okviru svojih študij že večkrat podala na različne konce sveta. *Verjeti v zveri* je njen prozni prvenec in prvi prevod v slovenščino.

Vsak človek mora na tem svetu poiskati svoje vprašanje. V našem tuzemskem bivanju ne vidim čisto nobenega drugega smotra. Vsak od nas mora najti svoje vprašanje. Zakaj? Da bi dobil odgovor, ki mu bo razkril smisel njegovega življenja? Ne: smisel življenja se nam razodene šele čisto na koncu. Svojega vprašanja ne iščemo zato, da bi našli smisel lastnega življenja. Iščemo ga, da bi se soočili z molkom, ki ga poraja neko drugo večno in neuklonljivo vprašanje. Vprašanje, ki nima odgovora. Vprašanje, katerega edini namen je opomniti njegovega zastavljalca na košček uganke, ki jo v sebi nosi njegovo življenje. Vsako bitje mora poiskati svoje vprašanje, če se hoče s prstom dotakniti velike uganke, ki tiči v samem jedru njegove usode: uganke o nečem, česar mu ne bo nihče nikoli pojasnil, a bo v njegovem življenju zavzemalo osrednje mesto.

T. C. Eliman je s svojim delom *Labirint nečloveškosti* v francoskih literarnih krogih sprožil ogorčene in nizkotne odzive kritikov, češ da je njegovo delo plagiat, zato ponikne neznano kam. Po njegovih zabrisanih sledih se odpravi prav tako francosko pišoči afriški pisatelj po tem, ko prebere njegovo knjigo, ki naj bi ji sledilo nadaljevanje, ki ga ni, to pa v njem vzbudi močno potrebo po tem, da bi pisatelja, ki ga je s svojim pisanjem malodane uročil, našel in ga spoznal. Na poti mu sledimo skozi različne čase in pripovedi, med katerimi na osnovi intimne družinske zgodbe močno izstopata predvsem elementa kolonializma in francoskega rasizma, sicer pa je ta roman prava hvalnica literaturi in je tudi roman o mladosti, kovanju prijateljstev in odkrivanju ljubezni. Ter seveda o identiteti, ki jo »beli« iščejo drugače in drugje kot »črni«.

(R. V.)

Najskrivnejši spomin človeštva

MOHAMED MBOUGAR SARR

Prevedla JANINA KOS

DRUŽBENI ROMAN
Tudi kot e-knjiga

SENEGALSKO-FRANCOSKA KNJIŽEVNOST
507 str.

Mladinska knjiga 2023

**Goncourtova Nagrada Slovenije
Nagrada Goncourt**

MOHAMED MBOUGAR SARR

(1990), v Senegalu rojeni francoski pisatelj, je avtor štirih romanov in zbirke kratkih zgodb, z romanom *Najskrivnejši spomin človeštva* pa je postal prvi pisatelj iz podsaharske Afrike, ki je prejel najstarejšo in najprestižnejšo francosko literarno nagrado goncourt, 100 let po tem, ko je to nagrado prejel prvi temnopolti avtor.

Strnišča

TONE PARTLJIČ

KRATKA PROZA
Tudi kot e-knjiga

SLOVENSKA KNJIŽEVNOST
163 str.
Založba Pivec 2022

Zbirka prinaša devet kratkih zgodb, za katere avtor pravi, da jih je že dolgo nosil v sebi, in predstavljajo mozaik prvoosebni pripovedi, ki jih pripoveduje avtor, vsevedni pripovedovalec – lepe, nekatere pretresljive, celo tragične zgodbe o otrocih v raznih vojnah in o njihovem trpljenju. Kljub zahtevni tematiki, ki bralca spravi do solz, knjiga ni v celoti črna ali pesimistična, ampak ostaja človeška, navsezadnje govori o rojstvu, božiču, toplem zatočišču družine, pomenu matere, očeta ... Vse to je popisano v teh zgodbah, ki jih je pisalo življenje, in ki bi jim avtor najraje dal podnaslov *Da se ne pozabi*. Med besedilom pa se prepletajo tudi ganljive podobe otrok s fotografij Stojana Kerblerja.

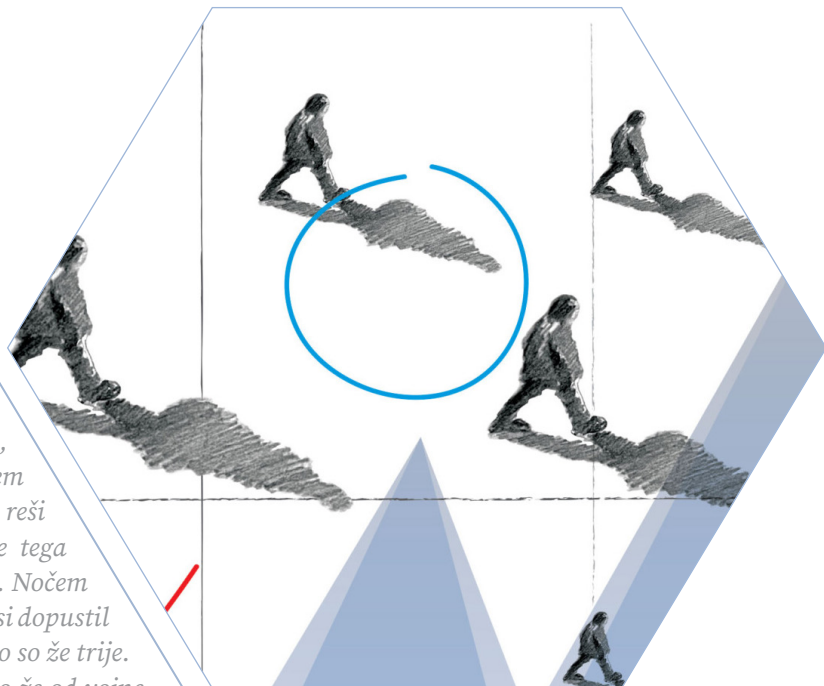
(VIR: ZALOŽNIK)

Torej sem jo še zadnja videla živo. Potem sem jo spet videla na pogrebu. Dvakrat smo jo pokopali, mojo hčerko Admiro. Mojega edinega otroka. Veste, na nobenem pogrebu nisem mogla jokati. Ves čas sem se spraševala, je to res, je to res res? Se to dogaja meni? Če greš skozi vse kroge pekla, ti zmanjka solz, ker si že izjokal vse solze ... Včasih mislim, da bi morala nekaj narediti, da se to ne bi zgodilo. Pa mi pravijo, saj nista bila več otroka. Bila sta odrasla. Kako nista bila več otroka? Saj joče za njo njen oče. Jočem jaz, njena mama. Za njim pretaka solze njegova mama. Kako nista bila več otroka, če joče oče in jočeta dve mami? Ampak veste, kaj je najbolj čudno? Najbolj čudno je to: Da vsak dan, ne, ne vsak dan, ampak en dan v tednu pa gotovo, grem na prag in čakam, ker se mi zdi, da se bo vrnila ... Potem pa pride čez nekaj časa mož na prag in veste, kaj me vpraša: »A ti tudi čakaš?«

TONE PARTLJIČ (1940)

je sprva služboval kot učitelj, nato pa se je SNG Maribor zaposlil kot dramaturg ter poklicno kariero kot umetniški vodja nadaljeval v ljubljanskih gledališčih. Nekaj časa je deloval v politiki, predsedoval Bralni znački Slovenije in bil član strokovne žirije za nagrado večernica, vseskozi pa je ostajal zvest pisateljevanju.

Bog. Če obstajaš, je zdaj pravi trenutek, da me, nesrečnika, prepričaš o svojem obstoju. Prikaži svojo neizmerno moč in reši strahopetnega nevernika. Ni pomembno, če tega nisem vreden – reši me kar tako, iz kljubovanja. Nočem umreti v tem zakotju. Gospod, glej, v istem dnevu si dopustil smrt dveh pisateljev. Zakaj bi umrl še jaz? Z Marušo so že trije. Bog, to je veliko, toliko piscev v enem dnevu ni umrlo že od vojne. Druge svetovne. Vprašanje je, ali se je tak poboj med književniki sploh kdaj zgodil. O, veliki Jahve, ki si v nebesih, kjer sedi v beli obleki kot Morgan Freeman in od zgoraj gledaš naše trpljenje in zemeljsko bedo, spravi me do civilizacije, pa te nič več ne bom prosil. Ali pa kdaj pozneje zame vseeno kaj stori – kakor hočeš. Zdaj pa mi pomagaj, ker sem resnično v veliki nevarnosti. Rotim te!

V zbirki kratkih zgodb, zapisanih v igrivem, neposrednem, polnokrvnem in gibkem ritmičnem jeziku, beremo o tragikomičnih usodah majhnih posameznikov, ki so vsi po vrsti posebneži – obstranci, samotarji, vojni veterani, ljudje z obrobja ali družbenega dna in celo mitološka bitja, ki jih pisatelj prikazuje v njihovih nerodnih razmerjih s prijatelji, partnerji, svojimi lastnimi življenji ali pač celotno družbo, v kateri živijo. V ospredju je, tudi ko gre za tragiko, predvsem komičnost, prizori pa so opisani tako živo, da se pred očmi bralca odvijajo kot na filmskem platnu, oluščeni so namreč vsakršnega balasta in s tem dosledno neposredni. Bralec ob Zoranu Piliću nima časa biti zaspan in ležeren, avtor ga prepričljivo ujame v zgodbo in njegove pozornosti ne izpusti niti za trenutek. Zabavno, energično, jedrno.

(R. V.)

V Mehiki ni slonov

ZORAN PILIĆ

Prevedel VASJA BRATINA

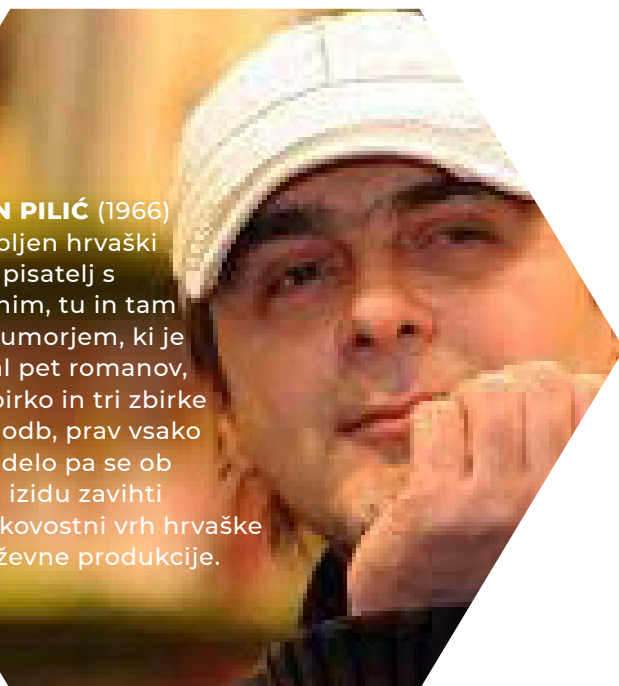
KRATKA PROZA

HRVAŠKA KNJIŽEVNOST

153 str.

LUD Literatura 2022

ZORAN PILIĆ (1966) je priljubljen hrvaški pesnik in pisatelj s prepoznavnim, tu in tam tudi črnim humorjem, ki je doslej napisal pet romanov, pesniško zbirko in tri zbirke kratkih zgodb, prav vsako njegovo delo pa se ob svojem izidu zavihti na kakovostni vrh hrvaške književne produkcije.

EVELIO ROSERO

Vojske

Vojske

EVELIO ROSERO

Prevedla TINA MALIČ

DRUŽBENI ROMAN

KOLUMBIJSKA KNJIŽEVNOST

169 str.

Založba/*cf. 2023

Na začetku romana, postavljenega v čas kolumbijskih mafijskih kartelov, vstopimo v mirni svet glavnega pripovedovalca Ismaela, ostarelega profesorja, ki v kraju San José prebiva s svojo ženo Otilio. Življenje v odmaknjenem prerijskem kraju poteka dokaj običajno, z razvojem dogodkov pa vse bolj spoznavamo nasilno in izprijeno ozadje države. Črni trenutek v življenju kraja se zgodi v nepričakovanem krvavem spopadu vojsk, za katere niti ne uspejo ugotoviti, katerim interesom pripadajo oziroma kdo je tisti, ki nad krajani izvaja neposredno nasilje. Iz nedolžnega začetka romana nas avtor vodi v prikaz popolnega razpada posameznika in celotne družbe, ki se sooča z vojno, v njej pa se moralnosti odpovedujejo celo tisti, ki nanjo najbolj prisegajo.

(R. V.)

Jedel bom, kar so pustili v svojih kuhinjah, spal bom v vseh njihovih posteljah, iz njihovih sledi bom razbiral njihove zgodbe, ko bom o njihovih življenjih ugibal po oblekah, ki so jih pustili za sabo, bo moj čas drug čas, zamotil se bom, nisem slep, moje koleno se bo pozdravilo, do pušče bom šel na sprehod in potem se bom vrnil, moji mački me bosta še naprej hranili, če preostaja samo še jok, naj bo od sreče, bom jokal?, ne, samo izbruhnil v nepredvidljiv krah, ki me je ves čas varoval, in smejal se bom, ker sem pravkar videl svojo hčer, ob sebi, sedla si na to skalo, ji rečem, upam, da boš razumela vso to grozo, ki sem jaz, od znotraj, ali vso ljubezen – to zadnje rečem glasno in v smeju –, upam, da se boš približala sočutno, da boš odpustila edinemu krivcu za izginotje tvoje matere, ker sem jo pustil samo.

EVELIO ROSERO (1958)

je eden najmočnejših in najprodornejših kolumbijskih literarnih glasov. Na španskem govornem območju se je uveljavil že leta 1979, ko je prejel prvo od številnih nagrad, najpomembnejša med njimi pa je kolumbijska nacionalna literarna nagrada iz leta 2006. Široko mednarodno prepoznavnost mu je prinesel prav roman *Vojske*.

*Spominjamo se dežja. Spominjamo se ga na koži,
na temnih klobučkih tistih, ki so ga pozdravljale.
Mmmm, so mu govorile. Mmmmm, in ga pile. Prej.
Pile smo ga s prožnimi trobentami, ki jih imamo sedaj.
Pile smo ga s čvrstimi, temnimi, odprtimi usti, ki jih bomo
imele potem. Dež pada tok, tok, tok. Zemlja ga golta. Dež pada
tok, tok, tok. Me ga goltamo. Dež prihaja od vsepovsod in marsikaj
ve. Dobro nam je, tu spodaj. Na tem koščku zemlje. Na tem koščku
sveta. Dež nas prebuja, zbuja se sveže in prenovljene. V dežju
postanemo velike, rastemo. Sestre! Prijateljice! Matere!
Dober dan. Srečno pot. Dobrodošle. Srečno se vrnite. In
poženemo. Poženemo. Poženemo, kot smo pognale
že tolikokrat. Zdaj. Zdaj. Malo po malo.*

V romanu spregovorijo ženske in moški, duhovi, prikazni in rusalke, gobe, psi in srnjaki, živi in mrtvi, ki naseljujejo pirenejsko pokrajino med krajema Camprodon in Prats de Molló. Ta visokogorski in obmejni prostor, onkraj mitskosti in realnosti, ohranja spomin na stoletja boja za preživetje, na preganjanja, ki so bila plod nevednosti ali fanatizma, na bratomorne vojne, obenem pa uteleša neizmerno moč in lepoto narave. Plodna zemlja za domišljijo, željo po pripovedovanju zgodb, ki se raztezajo preko različnih časov in načinov bivanja. Prostor, kjer je morda mogoče začeti znova in kjer je morda mogoča odrešitev.

(VIR: ZALOŽNIK)

Pojem in gora pleše

IRENE SOLÀ

Prevedla VERONIKA ROT

DRUŽBENI ROMAN

KATALONSKA KNJIŽEVNOST
192 str.

Sodobnost International 2023
Premi llibres anagrama de novella
Nagrada EU za književnost
Nagrada Calamo
Nagrada nuvol

IRENE SOLÀ (1990), katalonska pesnica in pisateljica, je diplomirala iz umetnosti na Univerzi v Barceloni in magistrirala iz literature, filma in vizualne kulture na Univerzi v Sussexu. Za roman *Pojem in gora pleše*, ki je preveden že v več kot dvajset jezikov, je leta 2019 prejela več nagrad, med njimi tudi nagrado Evropske unije za književnost.

Sylvain Tesson

V SIBIRSKIH GOZDOVIH

V sibirskih gozdovih

SYLVAIN TESSON

Prevedli MOJCA SCHLAMBERGER BREZAR
in NINA BREZAR

POTOPIJNI DNEVNIK
Tudi kot e-knjiga

FRANCOSKA KNJIŽEVNOST
248 str.

KD Hiša poezije 2023

Nagrada Medicis

Pisatelj popotnik se je za šest mesecev odpravil v samotno pokrajino Bajkalskega jezera, v zavetje majcene kočice s pečjo, posteljo, mizo in oknom, vse skupaj na devetih kvadratnih metrih. Tja je prispel sredi trde februarске zime, kar je njegovemu sicer svobodnemu vsakdanjiku narekovalo vsakodnevno sekanje drv, zajemanje vode iz zaledenega ribnika in ko mu je zmanjkalo s seboj prinešenih nakupljenih konzerv tudi lovljenje rib. Srečevanja z drugimi ljudmi so redka, pogosta pa so avtorjeva pohajkovanja in raziskovanja okolice v snegu in ledu. Do popolne sreče mu manjka le nekdo, ki bi mu o tem, kar spoznava, lahko pripovedoval. Ampak ima nadomestek – svoj zvezek, ta, ki ga lahko zdaj beremo. Prostor in čas, ki si ju pridobi s svojim popolnim odmikom, mu nudita blagoslov miru, tišine in samote ter nezamejeno razkošje lepote, ki jo uzira, kamorkoli se ozre.

(R. V.)

Bil sem svoboden, saj brez drugega svoboda ne pozna več meja. Opazoval sem pesem gora in pil čaj, medtem ko je jezero rdelo. Ubil sem željo po prihodnosti. Dihal sem sapo gozda in sledil loku lune. Mučil sem se v snegu in na vrhu gora pozabil na muke. Občudoval sem starost dreves, udomačil siničke, dojel ničevost vsega, kar ni poklon lepoti. Vrgel sem pogled na drugi breg. Spoznal sem tedne v tistem snegu. Rad sem bil na toplem v svoji koči, ko je neurje stresalo svojo jezo. Pozdravil sem povratek sonca in divjih rac. Trgal sem meso prekajenih rib in čutil maščobo iker zlatovčic, kako so mi osvežile grlo. Ženska se je poslovila od mene, a name so sedli metulji. Preživel sem najlepše ure svojega življenja vse do nekega sporočila, in potem najbolj žalostne.

SYLVAIN TESSON (1972), francoski pisatelj in svojevrsten popotnik, je vrsto svojih nenavadnih potovanj in odprav – s kolesom je obkrožil svet, prehodil Himalajo, prejezdil azijske stepe – popisal v knjigah, ki jih navdušeno prebirajo bralci širom vsega sveta.

Bilo je razsvetljenje: zares si kolibri. Ampak ne iz razlogov, zaradi katerih si dobil ta vzdevek: kolibri si, ker tako kot kolibri vso svojo energijo vlagaš v to, da se ne premakneš. Sedemdeset zamahov s krili, da ostaneš, kjer si. V tem si izjemen. Uspe se ti ustaviti v svetu in v času, uspe ti ustaviti svet in čas okrog sebe, včasih ti celo uspe poseči nazaj v času in najti izgubljeni čas, tako kot je kolibri zmožen leteti vzvratno. In zato je tako lepo biti ob tebi. Ampak to, kar je zate naravno, je za druge zelo težko. Ampak težnja k spremembam, tudi ko je verjetno, da ne bi prinesle ničesar boljšega, je del človeškega nagona, in ti tega ne razumeš. Predvsem pa vse to ostajanje na mestu, ko se tako zelo naprezaš, včasih ni zdravilo, ampak rana. In zato je biti ob tebi nemogoče.

*Kolibri je prava literarna mojstrovina, ki razlomi premočrtno časovnico pripovedi. Sprva se zdi, da gre za napet triler, morda za ljubezensko zgodbo s slovensko stevardeso Marino, usodno povezano z letalsko nesrečo, toda Veronesijev roman stremi dlje. Presunljivost življenjskih usod prikazuje v vseh registrih in odtenkih, od prozaičnih podrobnosti meščanske pohištvene opreme sedemdesetih let do veličastne vizije novega človeka prihodnosti. Roman je v Italiji ob izidu nemudoma postal uspešnica, časnik *Corriere della Sera* ga je razglasil za najboljšo knjigo leta, prejel pa je tudi najuglednejšo italijansko literarno nagrado. Doslej so ga prevedli že v 30 jezikov, po njem je bil posnet tudi film z istim naslovom.*

(VIR: ZALOŽNIK)

Kolibri

SANDRO VERONESÌ

Prevedla LUKA NOVAK in KATJA JENČIČ

DRUŽBENI ROMAN

ITALIJANSKA KNJIŽEVNOST

379 str.

Totaliteta 2022

Nagrada Strega

SANDRO VERONESÌ (1959) se je rodil v Firencah, kjer je tudi diplomiral iz arhitekture. Je avtor številnih romanov, pesniške zbirke in zbirke kratkih zgodb ter publicist. Kot šele drugi avtor v zgodovini je nagrado S trega prejel dvakrat, leta 2006 za roman *Mirni kaos* in leta 2020 za *Kolibri*.

Gora odmevov

LAUREN WOLK

Prevedel JAKA BULC

MLADINSKI MAGIČNO-ZGODOVINSKI ROMAN

AMERIŠKA KNJIŽEVNOST

335 str.

Mladinska knjiga 2023

Zgodba je postavljena v leto 1934. Ellijina dokaj uspešna meščanska družina se mora po ekonomskem zlomu preseliti na Goro odmevov. Življenje pričnejo na novo, pri čemer se mama in starejša hčerka nikakor ne moreta sprijazniti z usodo. Nasprotno oče, Ellie in mlajši bratec v odkrivanju ter sožitju z naravo uživajo. Zadeve se postavijo na glavo, ko gospodar po hudi nesreči negiben obleži v postelji. Ellie stvari vzame v svoje roke, prevzame njegova opravila. Znotraj dogajanja se pojavljajo podtahnjene, natančno izrezljane lesene figurice, skrivnosten velik pes, stara namigovanja, ki deklico vodijo na prepovedano področje. Tam pa se stvari počasi pričnejo sestavljati in se odvijati proti srečnemu koncu.

(VIR: OŠ IDRIJA, ŠOLSKA KNJIŽNICA)

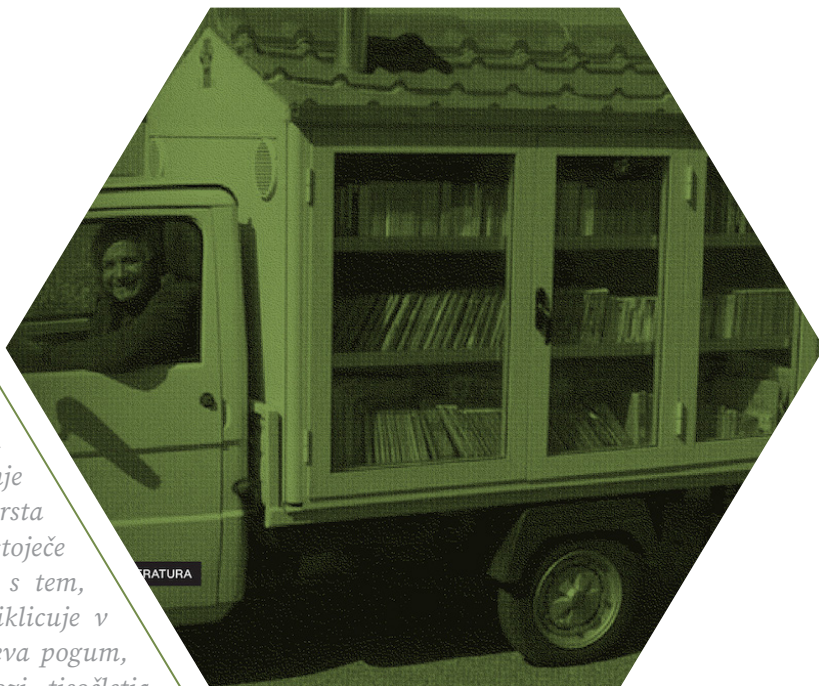
Mrzla voda, ki sem jo zlila na očeta, ni bila moja. Pripadala je vodnjaku, predtem globokemu izviru, ki je napajal vodnjak, še prej pa dežju. Nanjo sem naletela po naključju, v njej sem videla priložnost za začetek nečesa novega. Kača ni bila moja. Bila je povsem svoja. Divje bitje, ki je v našo hišico prišlo brez kakršnegakoli namena. Nanjo sem prav tako naletela po naključju, v njej sem videla priložnost za korak naprej. Ampak ta zvarek, ta je bil narejen iz reke, iz hladnega, nočnega zraka, ki je travo napojil z roso, in iz soka starega, potrpežljivega drevesa. V njem je bilo tudi nekaj mojega: solze, ki so mi privrele zaradi spomina na očetovo bolečino. In zaradi moje bolečine. Na zvarek nisem naletela po naključju. Sama sem ga naredila, bil je moj. Namenjen je bil za očeta, ki je čakal na nekaj, kar bi ga prebudilo.

LAUREN WOLK (1956)

je ameriška avtorica, pesnica in urednica, po izobrazbi diplomantka angleške književnosti. Njena leposlovna dela so med bralci in kritiki lepo sprejeta, nekatera so bila tudi že nagrajena.

Če je bilo nekdanje splošno sprejeto, da pisanje in branje omogočata individualizacijo v vse bolj zunanje strukturiranem življenju, se zdi, da vrsta dogajanj v svetu pisanja in branja krepi obstoječe strukture, tako materialne kot miselne, že s tem, da nanje samoumevno pristaja, kar nam priključuje v spomin tudi misel, da vsaka ustvarjalnost zahteva pogum, da zapustimo zanesljivo. Umetnost je svet skozi tisočletja spreminjala z nesprijaznjenostjo z obstoječim, s kazanje drugih in drugačnih možnosti, tako v umetnosti sami kot v svetu. S pristajanjem na sprejemljivost in vsečnost sleherniškega okusu ali mnenju, si sama jemlje avtonomijo, si manjša prostor ustvarjalne svobode. Upoštevanje laičnih meril in okusov pri izpostavljanju tega, kaj je dobro in kaj naj bo tudi nagrajeno kot dobro, je eden od najučinkovitejših načinov na poti tega samoizničanja.

V zbranih esejih avtor premišlja spremembe v sprejemanju in posredovanju literature, ki smo jim pričeli zadnja desetletja, torej v času digitalizacije in razpršitve pozornosti posameznega bralca ter izginjanju skupnega branja kanoničnih besedil, vse skupaj pa oplemeniti tudi z osebnimi izkušnjami, temelječimi na štiridesetih letih dejavnosti na slovenskem in mednarodnem prizorišču. Naslov knjige med drugim opozarja, kako pri vsem opisanem ne gre za katastrofično izginevanje, ampak za preobrazbo naših zapisov in knjig, ki te zapise prinašajo. Ne gre torej za kapitulantski fatalizem, saj eseji portretirajo tudi še obstoječe ali celo na novo nastajajoče oaze literarnega življenja, premišljajo pa tudi možnosti za obstoj avtonomnega bralskega doživetja in s tem avtonomnega duha in misli.

(VIR: ZALOŽNIK)

Knjige na poti

ANDREJ BLATNIK

ESEJI

SLOVENSKA KNJIŽEVNOST
176 str.
LUD Literatura 2023

ANDREJ BLATNIK (1963), pisatelj, univerzitetni predavatelj in urednik, je izdal sedemnajst knjig v Sloveniji in petintrideset v tujini. Za svoje delo je prejel več nagrad, med njimi nagrado Prešernovega sklada leta 2001 za knjigo *Zakon želje*. Rad bere, gleda filme, posluša glasbo in potuje.

Zadnja vijoličasta bledivka

Zadnja vijoličasta bledivka

KATARINA GRABNAR APOSTOLIDES
in ANA SCHNABL

ESEJI
Tudi kot e-knjiga

SLOVENSKA KNJIŽEVNOST
273 str.
Beletrina 2023

Zadnja vijoličasta bledivka v svojem osrednjem delu skozi doživeto in iskrivo pisanje Ane Schnabl predstavi življenje Katarine z vsemi njenimi bolečinami in ovirami vred. Gre za edinstveno delo, ki skozi spoznavanje in razkrivanje izvirov ljubezni do gliv zbližuje obe avtorici in v čudoviti svet micelijev in biofluorescence vabi tudi bralca. Sestavljena je iz osrednjega biografskega dela, ki ponuja nešteto anekdot in doživetij z glivami, od nabiranja in zastrupitev dalje, in dodatka, ki predstavlja nekaj Katarininih najljubših gliv in tudi receptov. Knjiga, ki vas bo navdihnila vsaj za kak nočni potep po gozdu, če ne že kar za radovedno vohljanje med podrastjo.

(VIR: ZALOŽNIK)

Kljub odločenosti, da premaga svojo ogrožajočo navado, se je kdaj pa kdaj, zlasti v prvih letih po prekinitvi, pove Katka, zgodilo, da ji je popustila volja do življenja – ali pa se je zgolj bala, da ji bo nenadoma popustila. V takih trenutkih, pravi, se je zatekla v gozd, v edini večno varni pristan, edini, kjer ni bila ne sama in ne osamljena, saj so tam živele gobe. Njene gobe. Iz njih je, kot bi pila, posrkala na litre in litre nerazložljivega življenjskega navdiha in njena potreba po njihovi prisotnosti je bila – je ostala! – malone eksistencialna.

KATARINA GRABNAR APOSTOLIDES

(1986) je že od malega najtesneje povezana z gobami. Aktivna je v štirih slovenskih gobarskih društvih, v okviru katerih pripravlja razstave, ekskurzije in predavanja, sodeluje pa tudi z ljubljanskim Gobjakom, goriškim zavodom KreaVita in drugimi tovrstnimi organizacijami.

ANA SCHNABL

(1985) piše za revijo *Literatura* in za spletni literarni portal *AirBeletrina*, sodelovala je tudi s časopisom *Dnevnik*. Od leta 2016 je urednica *Evropske revije za poezijo, knjige in kulturo*. Je tudi doktorska študentka filozofije. Do sedaj je izdala dva romana in zbirko kratke proze.

Danes je malo delovnih okolij, kjer bi ljudje čutili podobno močno identifikacijo kot v preteklosti. Ideologija »vzemi ali pusti«, prekarne zaposlitve in porast krutosti na delovnem mestu so privedli do tega, da na racionalni ravni mnogo posameznikov ne čuti pretirane ljubezni do institucije, v kateri delajo. Na nezavedni ravni pa zaveza paradokсно obstaja – in to v obliki tesnobe, občutka krivde in želje po prepoznanju. In ker so ljudje nenehno razrvani glede teh občutkov, se vse bolj pojavlja posebna oblika izmučenosti, ki ji danes pravimo izgorelost. To ne pomeni nujno, da so ljudje zgarani; kronično utrujeni niso zaradi ogromno dela, ampak bolj zaradi raznih oblik poniževanja, sporočila, da so popolnoma zamenljivi in kadar koli odpustljivi – in predvsem zaradi manka prepoznanja, ki ga dobijo za svoj angažma na delovnem mestu.

Zbirka esejev prinaša poglobljeno analizo vidnih in nevidnih mehanizmov grobsti, ki smo jim izpostavljeni v današnjem svetu poudarjenega individualizma ter glorifikacije materialnega bogastva in uspeha. Neoliberalizem nas v želji po čim večji produktivnosti spodbuja v identifikacijo s srečnim, zdravim in predanim delavcem, ki ne dela za denar, ampak ga žene želja po samouresničitvi in (kariernem) uspehu. Medtem ko je posameznik pod prisilo, da se kar naprej trži kot bodoča zvezda, pa nenehno dobiva opozorila, da se mu lahko zgodi, da bo propadel, da iz njega ne bo nič, da bo večno ostal brez dela in podobno. Da se temu izogne, mora seveda delati čim več, se dokazovati, prehitovati druge in podobno. Če začutimo negotovost, moramo to čim prej premagati – do takrat pa si nadenemo masko uspeha in delujemo po načelu »Fake it until you make it«.

(VIR: ZALOŽNIK)

Čas grobsti

RENATA SALECL

ESEJI

SLOVENSKA KNJIŽEVNOST
174 str.
Mladinska knjiga 2023

RENATA SALECL (1962), filozofinja in sociologinja, je redna profesorica in znanstvena svetnica, članica Slovenske akademije znanosti in umetnosti, zaposlena na Inštitutu za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani. Kot gostujoča profesorica predava v New Yorku in Londonu.

Lisice

Lisice so domiselni risarski sprehodi in predstavljajo premik običajnega likovnega premišljevanja o resnih vsebinah k resnemu likovnemu premišljevanju o smešnih stvareh, zaznamuje pa jih predvsem praktični interes za humor. Zakaj lisice? Pri vseh narodih ima lisica pomembno mesto v bajkah, povestih, pravljicah. Zdi se, da je pri Slovencih tega še posebej veliko. In ker morda majhen narod na svetovnem križišču ne bi uspeval, če bi se zanašal samo na svoje pozitivne lastnosti, marveč je treba vključiti tudi druge, manj odobravane oblike vedenja, s čimer pa se ni lepo hvaliti, na to občutljivo mesto raje postavimo drugega, v tem primeru torej lisice. Te povedo marsikaj, česar si sami ne moremo vedno privoščiti.

(VIR: AVTOR)

ČRTOMIR FRELIH (1960)

je diplomiral na Oddelku za grafiko na Akademiji za likovno umetnost Univerze v Ljubljani, kjer je nato zaključil še grafično specialko in pridobil magisterij znanosti s področja likovne didaktike. Sprva je bil kot asistent stažist in asistent za grafiko zaposlen na ALU, nato pa se je zaposlil na PEF, kjer od leta 2014 poučuje risanje in grafiko kot redni profesor.

Lisice

ČRTOMIR FRELIH

RISARSKI DNEVNIK

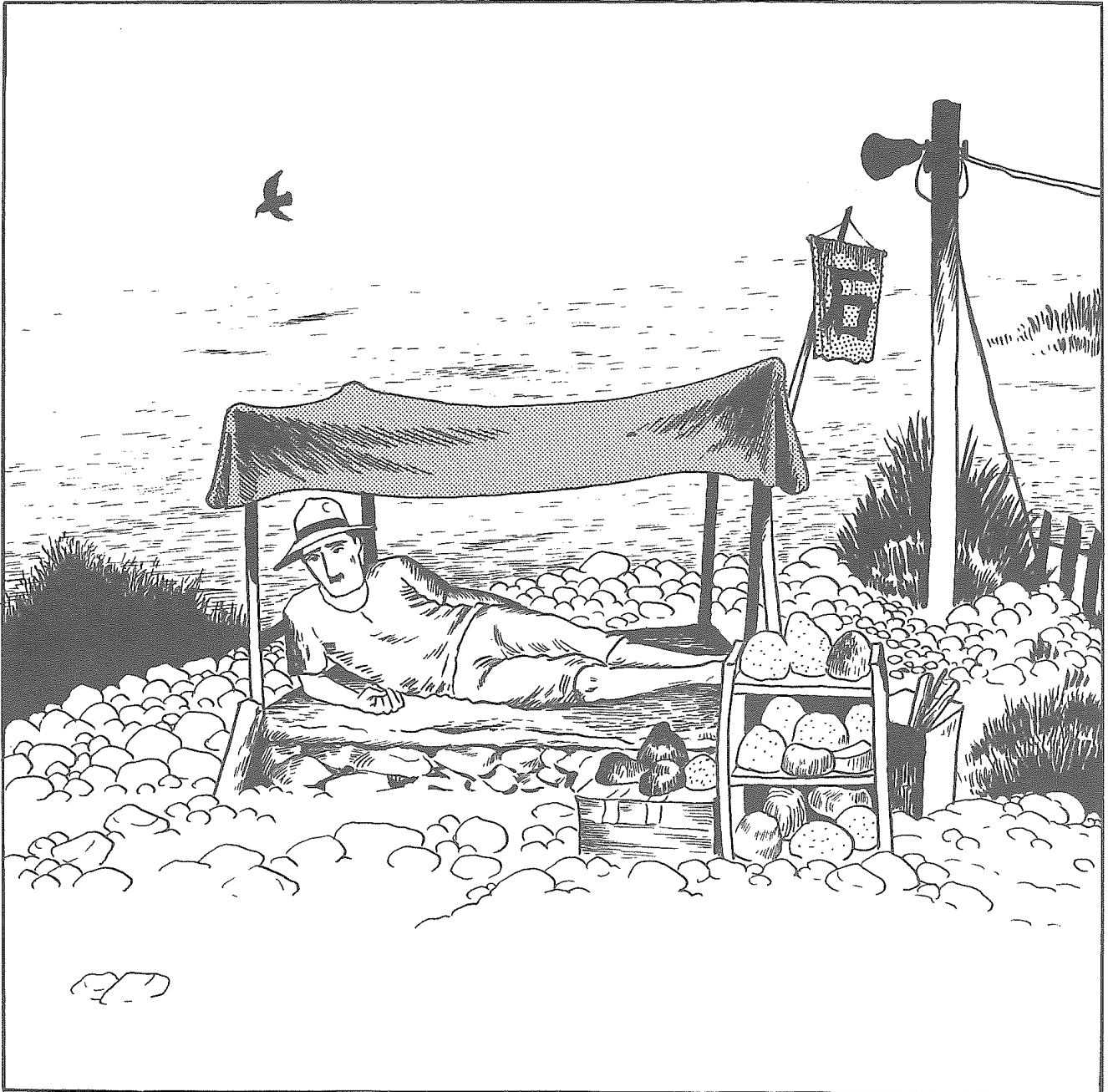
SLOVENSKA UMETNOST
327 str.

Zveza slovenskih likovnih umetnikov 2023

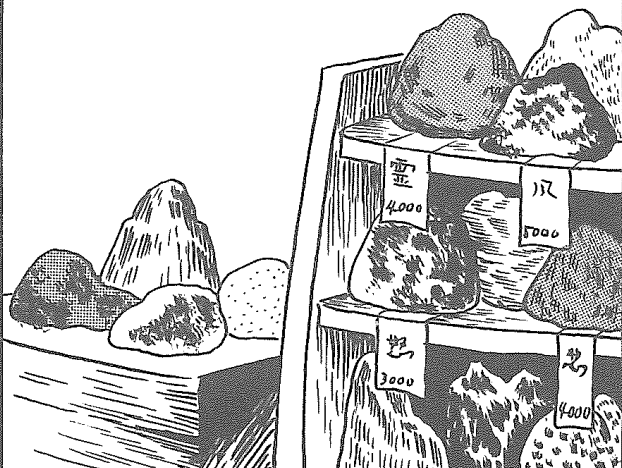

- "...NE LAŽI, NE KRADI, NE UBIJAJ"...

- TO PAM PRIROČNIK ZA ŽVALI. TOLE J
BL ZA RASTLINE ...

Nisem vedel,
kaj drugega naj
počnem.

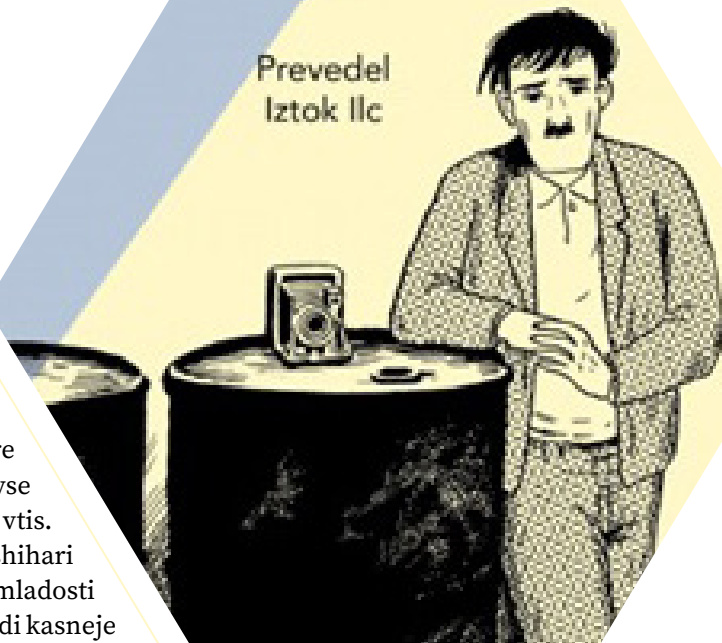
In tako sem
nazadnje začel
prodajati kamne.

Manga je japonski tip stripa, ki se bere od zadaj naprej in z desne proti levi, nadvse pomemben pri tej zvrsti pa je tudi umetniški vtis. Legendarnost na tem področju pripisujejo Yoshihara Tsugeju, antisocialnemu umetniku, ki se je že v mladosti soočal s hudo obliko socialne anksioznosti in se je tudi kasneje v življenju vseskozi upiral družbenim stikom in vsem javnim obveznostim. Pa vendar, oboževalcem njegovih del je vpogled v svoje življenje in osebnost omogočil prav z mangami, ki jih je ustvaril in z njimi zaslovel. Vrhunec med njimi predstavlja *Človek za nobeno rabo*, ki so ga uspešno prelili tudi v filmsko priredbo.

(R. V.)

Prevedel
Iztok Ilc

Človek za nobeno rabo

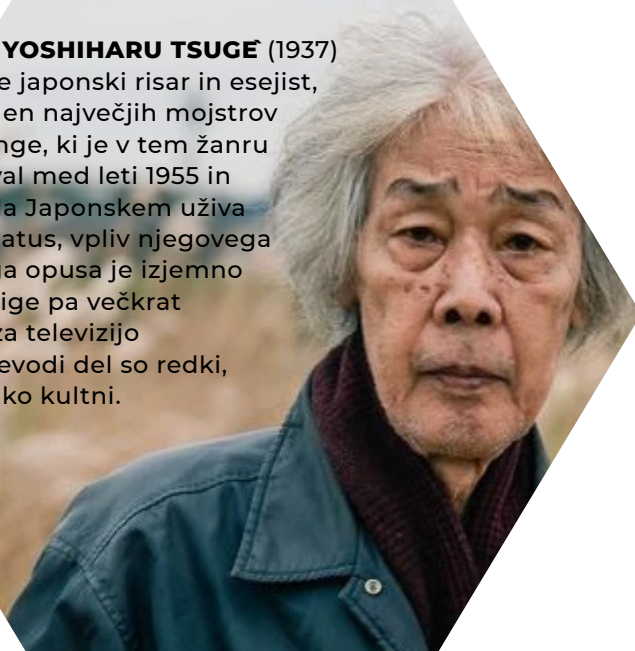
YOSHIHARU TSUGE

Prevedel IZTOK ILC

MANGA

JAPONSKA UMETNOST
216 str.
VIGEVAGEKNJIGE 2022

YOSHIHARU TSUGE (1937) je japonski risar in esejist, eden največjih mojstrov mange, ki je v tem žanru deloval med leti 1955 in 1987. Na Japonskem uživa kulturni status, vpliv njegovega literarnega opusa je izjemno močan, knjige pa večkrat predelane za televizijo in film. Prevodi del so redki, a prav tako kulturni.

Navsezadnje

ALEŠ BERGER

PESNIŠKI DNEVNIK

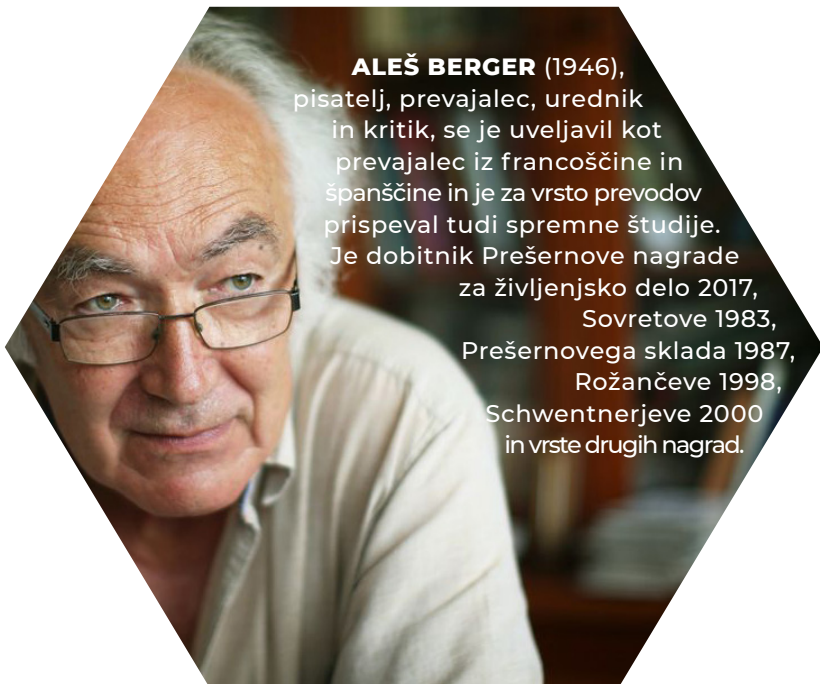
SLOVENSKA KNJIŽEVNOST

101 str.

Cankarjeva založba 2023

V dolgih, nalomljenih in v asonancah ujemajočih se verzih »pisati, napisati, zapisovati, kar je bilo pozabljeno, prezrto, zamolčano« – to je izhodišče, ki si ga v pričujočem pesniškem dnevniku izbere avtor, ki se razpiše o vsakdanjiku, o zapuščini, ki je dolgo nalegala in v dveh letih pesnjenja po čudni logiki privreva na dan, o sanjah, o zgodbah in zasnutkih zanje ter vprašanjih, ki se porajajo ob tem. Vmes portreti bližnjikov, ki jih več ni, in tudi kakšnega, ki še je. Pa o beleženju tegob starosti – tudi tako, da vseskozi krši pravilo velike začetnice, ne da bi ga v resnici prekršil. Vse to v virtuoznem preigravanju besed in igranju z njimi, vse skozi ostrino britve uma.

(VIR: ZALOŽNIK IN MLADINA)

ALEŠ BERGER (1946), pisatelj, prevajalec, urednik in kritik, se je uveljavil kot prevajalec iz francoščine in španščine in je za vrsto prevodov prispeval tudi spremne študije. Je dobitnik Prešernove nagrade za življenjsko delo 2017, Sovretove 1983, Prešernovega sklada 1987, Rožančeve 1998, Schwentnerjeve 2000 in vrste drugih nagrad.

*in v prostoru med budnostjo in snom prežiš na kakšen drobec misli,
loviš opilke podob, okruške zasnutega kipa,
in upaš, da se sproži tipka stavka, da se obrobi skrbno klekljana
besedna čipka, zaokroži trilček smisla,
in sončne lise potujejo po steni, in na radiu se je začela in končala
nedeljska sveta maša,
vsak čas bo poldan, potlej tri popoldne, ptički so lačni, krmilnica
je prazna, zmočilo se bo, ti pa še odlašaj*

So solze,
ki tečejo skozi stoletja
skozi različne oči,
iste solze skozi različne oči
otrok in njihovih otrok,
si slišal govoriti stare.
Le zdi se, da pretaka vsak svojo
zajezeno skrivnost.
Takšne so te solze: Ko jih pretaka eden,
jih pretakajo vsi. Ker jih pretakajo vsi,
jih pretaka ta eden.
To niso solze žalosti ali veselja,
pač pa tega, kar je brez imena,
a daje vsemu ime.
To so solze tega, kar je zunaj
vidnega polja,
ko se peljemo z morja nazaj
k minljivim stvarjem,
in ki se včasih
kot hipni poblisk
gorečega zahoda
v vzvratnem ogledalu zgodi.

[SOLZE]

Nekajkrat smo zašli, zdaj se vračamo

MILJANA CUNTA

POEZIJA

SLOVENSKA KNJIŽEVNOST

92 str.

Slovenska matica 2023

Nagrada prešernovega sklada

MILJANA CUNTA
NEKAJKRAT
SMO ZAŠLI,
ZDAJ SE
VRAČAMO

V subtilnih pokrajina pričujoče pesniške zbirke sledimo poetičnim premišljevanjem o najrazličnejših temah: o mrtvih in živih, o spominih nanje in njih priklicih; o prehajanjih med svetovi na potovanjih; o zamajanih žalostih in begajočih negotovostih in ohranjanju ravnotežja in zaupanju, da je vendarle vse na svojem mestu; o krajinah domovanj in divjem razraščanju bližin; o plasteh med notranjim in zunanjim, celo povsem banalnih; o nemih krikih in prečenju glasu stoletja; o odmevih želja in notranjih strahovih in skrbno zasnovanih prividih ... Ob branju skrbno postavljenih pesmi opazujemo avtorico v lovljenju svojega notranjega ravnotežja, čigar iskanje je tudi naše lastno, skupno torej, in nas sprva vodi ven, v izkušanje sveta, a ga najdevamo vse jasneje šele ob vračanju domov, k sebi, obdarjeni z drugačnim, novim, osveženim, od zgoraj navzdol in od zunaj navznoter zaokroženim pogledom.

(R. V.)

MILJANA CUNTA (1976) je slovenska pesnica, ki jo poznamo tudi kot voditeljico kulturnih projektov, urednico in prevajalko iz angleščine. Izdala je štiri pesniške zbirke, od katerih prvi dve sta bili nominirani za osrednje slovenske literarne nagrade in predstavljeni na številnih dogodkih doma in v tujini.

Čistost tega jutra

MILAN DEKLEVA

POEZIJA

Tudi kot e-knjiga

SLOVENSKA KNJIŽEVNOST

99 str.

Založba Pivec 2023

Nenaslovljene pesmi so v zbirki razvrščene v tri razdelke – Časi, Dnevi in Obrazi, pesnik pa svoj fokus v njih tokrat postavlja v dimenzijo časa in prostora.

Čas najprej vzpostavi kot Kronos – linearni, progresivni, nepovratni in profani, kasneje v zbirki pa se s fizikalnega gledišča premakne k antropološkemu času, torej cikličnemu. Na ta način linearni čas, povezan s staranjem in minevanjem, preobrazi v krožnega in ga povzdigne v območje svetosti, s tem pa ublaži tesnobo, povezano z dokončnostjo posamičnega človekovega bivanja. Čeprav ima knjiga s tematiko staranja, minevanja in žlahtnjenja srčni pridih, gre za delo v racionalnem in nadzorovanem obsegu, bralec pa lahko ob zapisanih spoznanjih postane dolgo in intenzivno.

(VIR: SPREMNA BESEDA PETRE KORŠIČ)

*Vedno manj postajam
in vedno bolj sem.*

*Ne pripadata mi ne vzvišenost gore
ne gorečnost vrtnice,
ne pripadam gori in vrtnici,
ampak osamelemu upanju,
ki pojema in se manjša
in izginja v začaranem niču,*

*metežu lepote,
ki ni obed,
temveč obet.*

MILAN DEKLEVA (1946)

je vsestranski umetnik, pesnik, pripovednik, dramatik, esejist, urednik in glasbenik. Je tudi prevajalec iz italijanščine in angleščine.

Izredno bogat je tudi njegov opus za najmlajše. Za svoje delo je prejel številne nagrade, med njimi Prešernovo, Jenkovo, Župančičevo, Rožančevo pa tu kresnika.

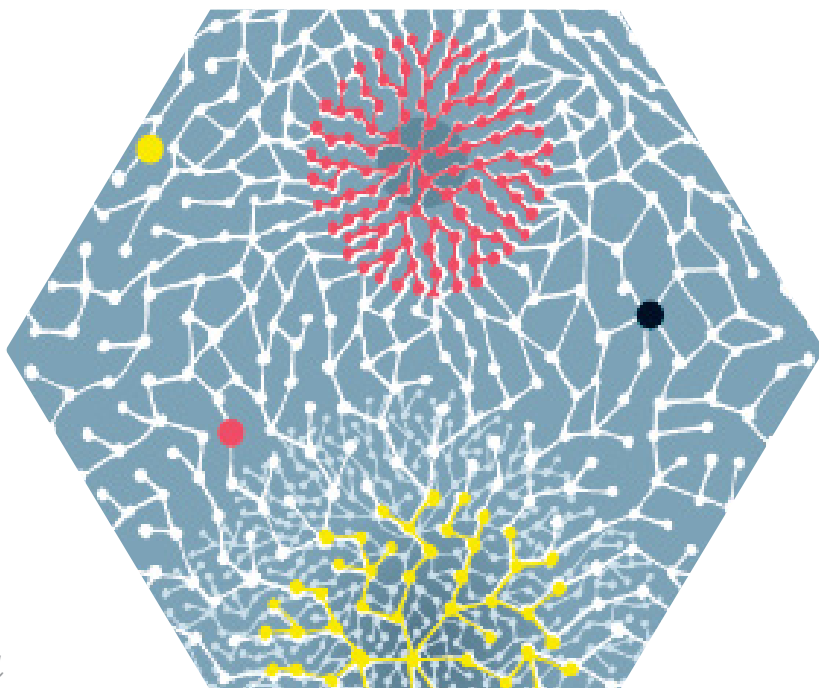
Je redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

*Kako urno se odcejen med
popoldanske svetlobe
steče v temo,*

*in zaprti popek se otrese
svoje posebne skrivnosti,
da bi se razcvetel:*

*kot če to, kar obstaja, obstaja
zato, da se lahko izgubi
in postane dragoceno.*

[MIMOGREDE]

Pričujoča zbirka predstavlja izbor iz celotnega avtoričinega opusa in jo lahko v slovenščini beremo prvič. Skozi pesmi jo spoznavamo kot pronicljivo opazovalko življenja (lastnega in vsečloveškega), v njenih pesmih pa se, poleg vseh slepih trenutkov, ujetih v občutjih srca, zrcalijo tudi figure zunanjih krajin, glasbil, samotnih sanj, škržatov, škorževcev in belih narcis, narave nasploh, ki jo opazuje iz svoje občutljive samote, sidrane v potrebi po tišini in miru; predvsem pa iz njenih pesniških zapisov veje ženskost v vsej svoji čuteči in premišljujoči razdrobljenosti, zasledujoča poslednjo misel, navidezno ali pesniško preroško. In v ozadju vsega najgloblja žalost ter »zvezde, ki so nam dale besedo razdalje, da bi [jo] lahko poimenovali«. Mehko in iskreno, žalobno in čarno, premišljeno in jasno, a tudi subtilno z mnogimi osebnimi in občečloveško-filozofskimi uvidi.

(R. V.)

Kar se zgodi, se zgodi v tišini

LISEL MÜLLER

Prevedla MILJANA CUNTA

POEZIJA

NEMŠKO-AMERIŠKA KNJIŽEVNOST
152 str.
Družina 2023

LISEL MÜLLER

(1924-2020)

je bila v Nemčiji rojena ameriška pesnica, prevajalka, literarna kritičarka in akademska učiteljica. V ZDA je pred nacističnim režimom s svojo družino prebegnila leta 1939, pesniti pa je začela šele leta 1953, po mamin smrti. Za svoje literarno delo je prejela številne nagrade, med njimi ameriško državno nagrado (National Book Award) in Pulitzerjevo nagrado.

Nikomah poroča

DUŠAN ŠAROTAR

PESNITEV V PROZI

SLOVENSKA KNJIŽEVNOST

76 str.

Goga 2023

Pričujoče delo je pesem in je pripoved; je izraz prosojne tišine, ki jo Nikomah, pesnik sam, zasleduje, ranjen z dogodkom, ki mu je bil priča; je prikaz samotnega potovanja in prevpraševanja, kar je že od nekdaj lastno avtorju poetu, Dušanu Šarotarju, specifičnemu in nepogrešljivemu glasu slovenske literature, ki je s tem delom izpisal vrhunsko, čudovito in mnogoplastno mojstrovino, v kateri se pretakajo, sicer umirjeno, pa vendar, močna, izjemna čustva in ki zgodovinski čas, vse od njegovega nastanka ter preko večnih sporočil grških filozofov, zajema vključujoče z opomini današnje groze in bolečine, pri tem zasledujoč blagostanje tihote in obenem nemiren ob vprašujočem ugibanju, ki (mu) odzvanja: ali »je duša ob izteku milenija še vedno živa«?

(R. V.)

*Hoja, gibanje v glavi zdravi,
Nikomah nazadnje pravi, vendar
mu sprehajalec v lahni črni opravi, ko
prestreže ga v galopu, odbrusi, samo hiter
marš zares pozdravi, prežene tumorskega
zajedavca stran. Kdor pozna deželo ob mrzlem
morju, kjer sonce sije skopo, da razveseli se ga še
neznani pesmar, zatopljen v besedo, skrito med črnim
žolčcem in možganovino, ta ve, da tam, globoko v njem,
zares sije sonce nespremenljivo, ki videl ga boš le
sekundo, a svetloba, bled, nežen žolt lesk, te bo
na veke zaznamovala. Kot slep, razsvetljen
od znotraj, se potikaš po pusti pokrajini.
Niti noč niti povodenj te ne ustavi.
Nikomah, prost je kot zvezda, prah,
ki išče ga Hubblova roženica.*

DUŠAN ŠAROTAR (1968)

je pisatelj, pesnik, scenarist in fotograf. Študiral je sociologijo in filozofijo, vrsto let je bil član uredniškega odbora zbirke *Beletrina* in urednik časopisa *AirBeletrina*, od leta 2000 dalje je samostojni pisatelj. Je avtor številnih scenarijev za dokumentarne in igrane filme ter portrete slovenskih umetnikov. Piše tudi za otroke in lutkovno gledališče.

**je duša ob
izteku milenija
še vedno živa?**

Urejeno po nacionalnostih

AMERIŠKI AVTORJI

DIAZ HERNAN, **TRUST**
ZORA NEAL HURSTON, **BARAKUN**
SHIRLEY JACKSON, **VEDNO SVA ŽIVELI V GRADU**
LISEL MÜLLER, **KAR SE ZGODI, SE ZGODI V TIŠINI**
LAUREN WOLK, **GORA ODMEVOV**

ANGLEŠKI AVTOR

NEIL GAIMAN, **ANANSIJEVA FANTA (ANGLEŠKI)**

BOLGARSKI AVTOR

GEORGI GOSPODINOV, **ČASOVNO ZAKLONIŠČE**

ČEŠKI AVTOR

JIRÍ HÁJÍČEK, **RIBJA KRI**

ČILENSKA AVTORICA

ISABEL ALLENDE, **DOLGI CVETNI LIST MORJA**

FRANCOSKI AVTORJI

ANNIE ERNAUX, **DOGODEK**
NASTASSJA MARTIN, **VERJETI V ZVERI**
SYLVAIN TESSON, **V SIBIRSKIH GOZDOVIH**

GRUZIJSKA AVTORICA

NINO HARATIŠVILI, **OSMO ŽIVLJENJE**

HRVAŠKI AVTOR

ZORAN PILIĆ, **V MEHIKI NI SLONOV**

ITALIJANSKI AVTOR

SANDRO VERONESI, **KOLIBRI**

JAPONSKA AVTORJA

KAZUO ISHIGURA, **KLARA IN SONCE**
YOSHIHARU TSUGE, **ČLOVEK ZA NOBENO RABO**

KATALONSKA AVTORICA

IRENE SOLÀ, **POJEM IN GORA PLEŠE**

KOLUMBIJSKI AVTOR

EVELIO ROSERO, **VOJSKE**

NEMŠKA AVTORICA

JUDITH HERMANN, **DOMA**

NIZOZEMSKI AVTORICI

HANNA BERVOETS, **VSE TO SMO VIDELI**
GERDA BLEES, **MI SMO SVETLOBA**

PALESTINSKA AVTORICA

SUSAN ABULHAWA, **JUTRA V DŽENINU**

POLJSKI AVTOR

RYSZARD KAPUŚCIŃSKI, **IMPERIJ**

ROMUNSKI AVTOR

MIRCEA CĂRTĂRESCU, **LEPE TUJKE**

SENEGALSKI AVTOR

MOHAMED MBOUGAR SARR, **NAJSKRIVNEJŠI SPOMIN ČLOVEŠTVA**

SLOVAŠKA AVTORICA

JANA JURÁŇOVÁ, **NIČVREDNICA**

SLOVENSKI AVTORJI

ALEŠ BERGER, **NAVSEZADNJE**
ANDREJ BLATNIK, **KNJIGE NA POTI**
AJDA BRAČIČ, **LETEČI LJUDJE**
BARBARA CERAR, **PRETEŽNO JASNO**
MILJANA CUNTA, **NEKAJKRAT SMO ZAŠLI, ZDAJ SE VRAČAMO**
MILAN DEKLEVA, **ČISTOST TEGA JUTRA**
ČRTOMIR FRELIH, **LISICE: KNJIGA UMETNIKA**
MATEJA GOMBOC, **GORICA**
KATARINA GRABNAR APOSTOLIDES
IN ANA SCHNABL, **ZADNJA VIJOLIČASTA BLEDIVKA**
TONE PARTLJIČ, **STRNIŠČA**
RENATA SALECL, **ČAS GROBOSTI**
DUŠAN ŠAROTAR, **NIKOMAH POROČA**

ŠPANSKI AVTOR

JESÚS CARRASCO, **PELJI ME DOMOV**

Urejeno po založbah

BELETRINA

MIRCEA CĂRTĂRESCU, **LEPE TUJKE**
GEORGI GOSPODINOV, **ČASOVNO ZAKLONIŠČE**
K. G. APOSTOLIDES IN ANA SCHNABL, **ZADNJA VIJOLIČASTA BLEDIVKA**
KAZUO ISHIGURA, **KLARA IN SONCE**

CANKARJEVA ZALOŽBA

SUSAN ABULHAWA, **JUTRA V DŽENINU**
ALEŠ BERGER, **NAVSEZADNJE**

DIDAKTA

JIŘÍ HÁJÍČEK, **RIBJA KRI**

DRUŽINA

LISEL MÜLLER, **KAR SE ZGODI, SE ZGODI V TIŠINI**

GOGA

GERDA BLEES, **MI SMO SVETLOBA**
JESÚS CARRASCO, **PELJI ME DOMOV**
DUŠAN ŠAROTAR, **NIKOMAH POROČA**

KD HIŠA POEZIJE

SYLVAIN TESSON, **V SIBIRSKIH GOZDOVIH**

KUD SODOBNOST INT.

JANA JURÁŇOVÁ, **NIČVREDNICA**
IRENE SOLÀ, **POJEM IN GORA PLEŠE**

LUD LITERATURA

ANDREJ BLATNIK, **KNJIGE NA POTI**
AJDA BRAČIČ, **LETEČI LJUDJE**
SHIRLEY JACKSON, **VEDNO SVA ŽIVELI V GRADU**
ZORAN PILIČ, **V MEHIKI NI SLONOV**

MIŠ

MATEJA GOMBOC, **GORICA**

MLADINSKA KNJIGA

HANNA BERVOETS, **VSE TO SMO VIDELI**
BARBARA CERAR, **PRETEŽNO JASNO**
ANNIE ERNAUX, **DOGODEK**
NINO HARATIŠVILI, **OSMO ŽIVLJENJE**
RYSZARD KAPUŚCIŃSKI, **IMPERIJ**
M. MBOUGAR SARR, **NAJSKRIVNEJŠI SPOMIN ČLOVEŠTVA**
RENATA SALECL, **ČAS GROBOSTI**
LAUREN WOLK, **GORA ODMEVOV**

PIVEC

MILAN DEKLEVA, **ČISTOST TEGA JUTRA**
TONE PARTLJIČ, **STRNIŠČA**

SANJE

ISABEL ALLENDE, **DOLGI CVETNI LIST MORJA**
NEIL GAIMAN, **ANANSIJEVA FANTA**
DIAZ HERNAN, **TRUST**

SLOVENSKA MATICA

MILJANA CUNTA, **NEKAJKRAT SMO ZAŠLI, ZDAJ SE VRAČAMO**

ŠERPA

JUDITH HERMANN, **DOMA**

TOTALITETA

SANDRO VERONESI, **KOLIBRI**

VIGEVAGEKNJIGE

YOSHIHARU TSUGE, **ČLOVEK ZA NOBENO RABO**

ZALOŽBA/*cf

ZORA NEAL HURSTON, **BARAKUN**
EVELIO ROSERO, **VOJSKE**

UMco

NASTASSJA MARTIN, **VERJETI V ZVERI**

ZSLU

ČRTOMIR FRELIH, **LISICE: KNJIGA UMETNIKA**

V letih 2011-2023 smo po izboru knjižničarjev posavskih knjižnic brali:

ALBANSKI AVTOR

ISMAIL KADARE, **PALAČA SANJ**

ALBANSKO-MAKEDONSKI AVTOR

LUAN STAROVA, **ČAS KOZ**

ALŽIRSKA AVTORICA

YASMINA KHADRA, **BAGDADSKE SIRENE**

AMERIŠKI AVTORJI

JOAN DIDION, **LETO ČUDODELNIH MISLI**
NEIL GAIMAN, **AMERIŠKI BOGOVI**
ELIZABETH GILBERT, **PEČAT STVARJENJA**
LOUISE GLÜCK, **ONKRAJ NOČI**
LEE HARPER, **POJDI, POSTAVI STRAŽARJA**
SIRI HUSTVEDT, **POLETJE BREZ MOŠKIH**
JACK KEROUAC, **KLATEŽI DHARME**
ALAN LIGHTMAN, **GOSPOD B**
TONI MORRISON, **MILOST**
GREG MORTENSON & OLIVER RELIN, **TRI SKODELICE ČAJA**
PATRICK NESS, **SEDEM MINUT ČEZ POLNOČ**
R. J. PALACIO, **ČUDO**
JULIA PHILLIPS, **IZGINULI SVET**
SYLVIA PLATH, **LJUBEZENSKA PESEM NOREGA DEKLETA**
RICHARD POWERS, **RAZVEJENJE**
PHILIP ROTH, **OČETOVINA**
PHILIP ROTH, **UMIRAJOČA ŽIVAL**
LIONEL SHRIVER, **POGOVORITI SE MORAVA O KEVINU**
PATTI SMITH, **PAČ MULCA**
DONNA TARTT, **LIŠČEK**
JOHN WILLIAMS, **STONER**

AMERIŠKO-MEHIŠKA AVTORICA

JENNIFER CLEMENT, **MOLITVE ZA UGRABLJENE**

ANGLEŠKI AVTORJI

J. G. BALLARD, **SUŠA**
J. L. CARR, **MESEC DNI NA PODEŽELJU**
SUSANNA CLARKE, **PIRANESI**
ANTHONY DOERR, **VSA TA NEVIDNA SVETLOBA**
SIOBHAN DOWD, **ČISTI KRIK**
GEOFF DYER, **BUT BEAUTIFUL**
ALEXANDER FRATER, **NA LOVU ZA MONSUNOM**
ATUL GAWANDE, **MINLJIVOST**
DAISY JOHNSON, **SESTRI**
RACHEL JOYCE, **NENAVADNO ROMANJE HAROLDA FRYA**
DORIS LESSING, **PETI OTROK**
DEBORAH LEVY, **MOŽ, KI JE VIDEL VSE**
OWEN MATTHEWS, **STALINOVI OTROCI**
IAN MCEVAN, **NA OBALI CHESIL**
JAMES NORBURY, **VELIKI PANDA IN MAJCENI ZMAJ**
ALEXANDRA OLIVA, **POSLEDNJA**
MAX PORTER, **BRIDKOST JE STVAR S PERESI**
OLIVER SACKS, **HVALEŽNOST**
SUNJEEV SAHOTA, **LETO UBEŽNIKOV**
EVELYN WAUGH, **EKSKLUZIVA**
RAYNOR WINN, **PREŽETA S SOLJO**

AVSTRALSKI AVTORJI

RICHARD FLANAGAN, **OZKA POT GLOBOKO DO SEVERA**
JOAN LINDSAY, **PIKNIK PRI HANGING ROCKU**
EVIE WYLD, **VSEH PTIC PETJE**
MARKUS ZUSAK, **ODPOSLANEC**

AVSTRIJSKI AVTORJI

THOMAS BERNHARD, **MRAZ**
ARNO GEIGER, **STARI KRALJ V IZGNANSTVU**
DANIEL GLATTAUER, **PROTI SEVERNEMU VETRU**
NORBERT GSTREIN, **KO SEM BIL MLAD**
MICHAEL KÖHLMEIER, **GOSPODA NA OBALI**
CHRISTOPH RANSMAYR, **ATLAS RAHLOČUTNEGA MOŠKEGA**
CHRISTOPH RANSMAYR, **COX ALI TOK ČASA**
JOSEPH ROTH, **JOB**
ROBERT SEETHALER, **VSE ŽIVLJENJE**
STEFAN ZWEIG, **STRAH**

BELGIJSKI AVTOR

STEFAN HERTMANS, **TUJKA**

BELORUSKA AVTORICA

SVETLANA ALEKSIJEVIČ, **ČERNOBILSKA MOLITEV**

BOLGARSKI AVTORJI

GEORGI GOSPODINOV, **NARAVNI ROMAN**
VIKTOR PASKOV, **BALADA ZA GEORGA HENYCHA**
ILIJA TROJANOW, **ODVEČNI ČLOVEK**

BOSANSKI AVTORJI

LANA BASTAŠIĆ, **UJEMI ZAJCA**
AHMED BURIĆ, **TI JE SMEŠNO, DA MI JE IME DONALD?**
VELIBOR ČOLIĆ, **SARAJEVSKI OMNIBUS**
MILJENKO JERGOVIĆ, **PLEŠE V SOMRAKU**
DŽEVAD KARAHASAN, **VZHODNI DIVAN**
ENES KARIĆ, **PESMI DIVJIH PTIC**
ALEN MEŠKOVIĆ, **UKULELE JAM**
EMIR ŠAKOVIĆ, **TURIST V TEŽAVAH**
MARKO TOMAŠ, **ČRNI MOLITVENIK**
NENAD VELIČKOVIĆ, **SAHIB**

BOSANSKO-NEMŠKI AVTOR

SAŠA STANIŠIĆ, **ČIGAV SI?**

BRAZILSKI AVTOR

BERNARDO CARVALHO, **DEVET NOČI**

ČEŠKI AVTORJI

BIANCA BELLOVÁ, **JEZERO**
TEREZA BOUČKOVÁ, **LETO PETELINA**
RADKA DENEMARKOVÁ, **KOBOLD**
PAVLA HORÁKOVÁ, **TEORIJA ČUDNOSTI**
ALENA MORNŠTAJNOVÁ, **HANA**
ALENA MORNŠTAJNOVÁ, **TIHA LETA**
PĘTRA SOUKUPOVÁ, **POD SNEGOM**
KATERINA TUČKOVA, **ŽITKOVSKÉ BOGINJE**
MICHAL VIEWEGH, **ANGELI VSAKDANJEGA DNE**
TOMÁŠ ZMEŠKAL, **LJUBEZENSKO PISMO V KLINOPISU**

ČRNOGORSKI AVTOR

ŽARKO LAUŠEVIĆ, **LETO MINE, DAN NIKOLI**

DANSKI AVTORJI

ISAK DINESEN, **ANEKDOTE USODE**
KRISTIAN BANG FOSS, **SMRT SE VOZI V AUDIJU**
MORTEN RAMSLAND, **PASJEGLAVEC**
JANNE TELLER, **VSE**

EGIPTOVSKI AVTOR

NAJIB MAHFUZ, **PRAVI ČUDEŽ**

FINSKI AVTORJI

SELJA AHAVA, **STVARI, KI PADEJO Z NEBA**
KARI HOTAKAINEN, **KAR NAM JE USOJENO**
KARI HOTAKAINEN, **ULICA OKOPOV**
TOMMI KINNUNEN, **KRIŽIŠČE ŠTIRIH POTI**
SOFI OKSANEN, **KO GOLOBICE IZGINEJO**
SOFI OKSANEN, **STALINOVE KRAVE**

FRANCOSKI AVTORJI

MATHIEU BABLET, **OGLJIK & SILICIJ**
CHRISTIAN BOBIN, **VSI SO ZAPOSLENI**
JEAN-CLAUDE CARRIRÈE, **KRHKOST**
CHANTAL DELSOL, **SOVRAŠTVO DO SVETA**
DAVID DIOP, **VEČ KOT BRAT**
JEAN-PAUL DUBOIS, **VSAK OD NAS BIVA NA TEM SVETU PO SVOJE**
JEAN ECHENOZ, **POBLISKI**
JEAN ECHENOZ, **TEČI**
MATHIAS ENARD, **KOMPAS**
MATHIAS ENARD, **PRIPOVEDUJ JIM O BITKAH, KRALJIH IN SLONIH**
FREDERIC GROS, **FILOZOFIJA HOJE**
OLIVIER GUEZ, **IZGINOTJE JOSEFA MENGELEJA**
MICHEL HOUELLEBECQ, **PODREDITEV**
GAËLLE JOSSE, **POSLEDNJI VARUH OTOKA ELLIS**
MAYLIS DE KERANGAL, **POKRPAJMO ŽIVE**
AUDE LANCELIN, **FILOZOFI IN LJUBEZEN**
HERVÉ LE TELLIER, **ANOMALIJA**
MARC-ANTOINE MATHIEU, **OTTO, UZRTI ČLOVEK**
VÉRONIQUE OLMI, **BAKHITA**
EMMANUELLE PAGANO, **JAMSKI NAJSTNIKI**
DANIEL PENNAC, **ŠOLSKE BRIDKOSTI**
JACQUES PREVERT, **BESEDE**
PASCAL QUIGNARD, **VILA AMALIA**
MATHIAS RAMBAUD, **O BIVANJU IN KRAJIH**
ALEXANDRE SEURAT, **NERODA**
PIERRE SOLETTI, **AVGUST NE RAZUME VEČ TEGA SVETA**
AURELIE VALOGNES, **STARA MAMA V KOPRIVAH**
TANGUY VIEL, **353. ČLEN KAZENSKEGA ZAKONIKA**
ÉRIC VUILLARD, **ŽALOST ZEMLJE**

FRANCOSKO-KANADSKI AVTOR

HUBERT REEVES, **KLOP MINEVANJA**

GRŠKA AVTORJA

IOÁNA KARISTIÁNI, **MALA ANGLIJA**
ELIAS VENEZIS, **ŠTEVILKA 31328**

HRVAŠKI AVTORJI

TISJA KLJAKOVIĆ BRAIĆ, **UNADVA**
DAMIR KARAKAŠ, **ŠUMENJE GOZDA**
KRISTIAN NOVAK, **CIGAN, AMPAK NAJLEPŠI**
DINO PEŠUT, **OČETOV SINKO**
DUBRAVKA UGREŠIĆ, **EVROPA V SEPIJI**
DUBRAVKA UGREŠIĆ, **JAGA BABA JE ZNESLA JAJCE**

INDIJSKA AVTORJA

PERUMAL MURUGAN, **DELNO ŽENSKA**
VIKRAM SETH, **ENAKA GLASBA**

IRANSKA AVTORICA

NÉGAR DJAVADI, **DEZORIENTALKA**

IRANSKO-NIZOZEMSKI AVTOR

KADER ABDOLAH, **HIŠA OB MOŠEJI**

IRSKI AVTORJI

RODAAN AL GALIDI, **AVTIST IN POŠTNI GOLOB**
SEBASTIAN BARRY, **SKRITO SPOROČILO**
GERARD DONOVAN, **JULIUS WINSOME**
JOHN MCGAHERN, **PORNOGRAF**
EDNA O'BRIEN, **V GOZDU**

SALLY ROONEY, **POGOVORI S PRIJATELJI**
WILLIAM TREVOR, **LUCY GAULT**

ISLANDSKI AVTOR

EINAR MAR GUDMUNDSSON, **ANGELI VESOLJA**

ITALIJANSKI AVTORJI

VIOLA ARDONE, **OTROCI Z VLAKA**
ALESSANDRO BARICCO, **MR GWYN**
GIAMBATTISTA BASILE, **ZGODBA ZGODB**
DARIA BIGNARDI, **POPOLNA AKUSTIKA**
ITALO CALVINO, **BARON NA DREVESU**
PAOLO COGNETTI, **OSEM GORA**
ALESSANDRO D'AVENIA, **UMETNOST KRHKOSTI**
CLAUDIA DURASTANTI, **TUJKA**
ELENA FERRANTE, **GENIALNA PRIJATELJICA**
PAOLO GIORDANO, **SAMOTNOST PRAŠTEVIL**
LAURA IMAI MESSINA, **TELEFON V VETRU**
NICOLA LECCA, **HOTEL BORG**
GIACOMO LEOPARDI, **PESMI IN PISMA**
MILENA MAGNANI, **NAROBE CIRKUS**
MARGARET MAZZANTINI, **NOVOROJEN**
MARCO MISSIROLI, **OPOLZKOSTI V ZASEBNOSTI**
NUCCIO ORDINE, **KORISTNOST NEKORISTNEGA**
ANTONIO SCURATI, **NEZVESTI OČE**
TIZIANO TERZANI, **ŠE EN KROG NA VRTILJAKU**

ITALIJANSKO-SOMALSKA AVTORICA

IGABA SCEGO, **MOJ DOM JE TAM, KJER SEM**

IZRAELSKI AVTOR

AMOS OZ, **JUDA**
AMOS OZ, **ZGODBA O LJUBEZNI IN TEMNINI**

JAPONSKI AVTORJI

MINAE MIZUMURA, **MAMINA ZAPUŠČINA**
HARUKI MURAKAMI, **VSI BOŽJI OTROCI PLEŠEJO**
SOSEKI NATSUME, **KOPRNENJE**
KENZABURŌ ŌE, **POTRGAJTE POGANJKE, POSTRELITE OTROKE**

JUŽNOAFRIŠKA AVTORJA

J. M. COETZEE, **V PRIČAKOVANJU BARBAROV**
ZAKES MDA, **NAČINI SMRTI**

JUŽNOKOREJSKI AVTORICI

HAN KANG, **VEGETARIJANKA**
KYONG-SUK SIN, **PROSIM, PAZI NA MAMO**

KANADSKI AVTORJI

DOMINIQUE FORTIER, **PAPIRNATA MESTA**
RUPI KAUR, **MED IN MLEKO**
EMILY ST. JOHN MANDEL, **POSTAJA ENAJST**
ALAN SULLIVAN, **POD SVETLOBO SEVERNEGA SIJA**
LARRY TREMBLAY, **NASAD ORANŽEVCEV**

KATALONSKI AVTORJI

MARIA BARBAL, **KAMEN NA MELIŠČU**
MARIA BARBAL, **TANDEM**
JAUME CABRÉ, **SODNIK**
MANUEL DE PEDROLO, **TIPKOPIS O DRUGEM NASTANKU**
JORDI PUNTI, **IZGUBLJENI KOVČKI**

KITAJSKA AVTORJA

MAXINE HONG KINGSTON, **BOJEVNICA**
HUA YU, **ŽIVETI**

LIBANONSKI AVTOR

AMIN MAALOUF, **TANIOSOVA PEČINA**

MADŽARSKI AVTORJI

GABI GLEICHMANN, **NAPOJ NESMRTNOSTI**
LÁSZLÓ KRASZNAHORKAI, **SVET GRE NAPREJ**
AGOTA KRISTOF, **TRILOGIJA**
SÁNDOR MÁRAI, **KNJIGA ZELI ZA DUŠO IN TELO**
MELINDA NADJ ABONJI, **GOLOBI VZLETIJO**
MAGDA SZABÓ, **VRATA**

MADŽARSKO-KANADSKI AVTOR

FRANK FUREDI, **MOČ BRANJA**

MAKEDONSKI AVTOR

BLAŽE MINEVSKI, **SPOMINČICE**

MAKEDONSKO-SLOVENSKA AVTORICA

LIDIJA DIMKOVSKA, **NON-OUI**

MAROŠKA AVTORJA

TAHAR BEN JELLOUN, **TA SLEPEČA ODSOTNOST SVETLOBE**
MUHHAMED SHUKRI, **GOLI KRUH**

MEHIŠKA AVTORJA

CARLOS PASCUAL, **O SLUŽKINJAH, VISOKIH PETAH IN IZGUBLJENIH ...**
JUAN RULFO, **PEDRO PARAMO**

MOLDAVIJSKA AVTORICA

LILIANA COROBCA, **KINDERLAND**

NEMŠKI AVTORJI

ERNST HAFFNER, **KRVNI BRATJE**
DANIEL KEHLMAN, **IZMERA SVETA**
MARIANA LEKY, **SELMA JE SANJALA O OKAPIJU**
JENS PETERSEN, **GOSPODINJSKA POMOČNICA**
MARTIN PUCHNER, **NAPISANI SVET**
BERNHARD SCHLINK, **OLGA**
LUTZ SEILER, **KRUZO**
HANS-ULRICH TREICHEL, **IZGUBLJENEC**
ANA WAMBRECHTSAMER, **GUZEJ**

NEMŠKO-ŠVICARSKA AVTORICA

SIBYLLE BERG, **NEKAJ LJUDI IŠČE SREČO IN CRKNE OD SMEHA**

NIGERIJSKI AVTORJI

CHINUA ACHEBE, **RAZPAD**
CHIMAMANDA NGOZI ADICHIE, **POLOVICA RUMENEGA SONCA**
UZODINMA IWEALA, **ZVERI BREZ DOMOVINE**

NIZOZEMSKI AVTORJI

HERMAN KOCH, **VEČERJA**
JAN VAN MERSBERGEN, **ZADNJI POBEG**
MARGRIET DE MOOR, **SLIKAR IN DEKLE**
JAMAL OUARIACHI, **LAKOTA**
CONNIE PALMEN, **TI SI REKEL**
CONNIE PALMEN, **ZAKONI**
MARIEKE LUCAS RIJNEVELD, **NELAGODJE VEČERA**

NORVEŠKI AVTORJI

ROY JACOBSEN, **NEVIDNI**
PER PETTERSON, **KONJE KRAST**
PER PETTERSON, **MOŠKI NA MOJEM MESTU**
KJERSTI ANNESDATTER SKOMSVOLD, **HITREJE, KO GREM, MANJ ME JE**

OMANSKA AVTORICA

JOKHA ALHARTHI, **NEBESNA TELESA**

PALESTINSKO-SIRSKA AVTORICA

GHADA KARMI, **VRNITEV**

POLJSKI AVTORJI

LISA APPIGNANESI, **VSAKDANJA NOROST**
JAKUB MAŁECKI, **RJA**
WIEŚLAW MYŚLIWSKI, **TRAKTAT O LUŠČENJU FIŽOLA**
ISAAC BASHEVIS SINGER, **LJUBEZEN IN IZGNANSTVO**
ISAAC BASHEVIS SINGER, **MOČ TEME**
WISŁAWA SZYMBORSKA, **RADOST PISANJA**
OLGA TOKARCZUK, **BIZARNE ZGODBE**
AGATA TUSZYNSKA, **OBTOŽENA: WIERA GRAN**

PORTUGALSKI AVTORJI

AFONSO CRUZ, **KOKOSCHKOVA LUTKA**
JOSÉ SARAMAGO, **KAJN**
MIGUEL SOUSA TAVARES, **V TVOJI PUŠČAVI**

RUSKI AVTORJI

SVETLANA ALEKSIJEVIČ, **VOJNA NIMA ŽENSKEGA OBRAZA**
OLGA KHARITIDI, **PLES V KROGU**
NIKOLAJ LILIN, **PROSTI PAD**
ZAHAR PRILEPIN, **SAMOSTAN**
PAVEL SANAJEV, **POKOPLJITE ME ZA ŠPRAJC**
MARINA L'VOVNA STEPNOVA, **LAZARJEVE ŽENSKO**
VARLAN ŠALAMOV, **KOLIMSKO ZGODBE**
MIHAIL ŠIŠKIN, **UČNA URA KALIGRAFIJE**
JEVGENIJ VODOLAZKIN, **LAURUS**
ANDREJ VOLOS, **VRNITEV V PANDŽRUD**

RUSKO-FRANCOSKI AVTOR

ANDRÉI MAKINE, **ARMENSKI PRIJATELJ**

SENEGALSKI AVTOR

BOUBACAR BORIS DIOP, **MURAMBI, KNJIGA O OKOSTJIH**

SIRSKI AVTOR

ADONIS, **POEZIJA 1**

SLOVAŠKI AVTORJI

ANTON BALÁŽ, **TABORIŠČE PADLIH ŽENSKO**
PETER PIŠT'ANEK, **RIVERS OF BABYLON**
PAVOL RANKOV, **MATERE**

SLOVENSKI AVTORJI

MIHA AVANZO, **RORSCHACH**
ESAD BABAČIĆ, **PRIHODI, ODHODI**
ESAD BABAČIĆ, **VEŠ, MAŠINA, SVOJ DOLG**
GABRIELA BABNIK, **INTIMNO**
GABRIELA BABNIK, **V VISOKI TRAVI**
VLADIMIR BARTOL, **ALAMUT**
TINA BATISTA NAPOTNIK, **TUNEL**
JIŘI BEZLAJ, **EVANGELIJ ZA PITBULE**
BOGDAN BIŠČAK, **IGRA IN BISERI**
ANDREJ BLATNIK, **UGRIZI**
HELENA CESTNIK, **DESETERONOČJE**
HELENA CESTNIK, **PLETILJINA PESEM**
ALEŠ ČAR, **O ZNOSNOSTI**
DUŠAN ČATER, **DŽEHENEM**
PRIMOŽ ČUČNIK, **KOT DAR**
PRIMOŽ ČUČNIK, **TRILOGIJA**
MILAN DEKLEVA, **IN VSI SO OČARANI Z MESEČINO**
MILAN DEKLEVA, **ZMAGOSLAVJE PODGAN**
DUŠAN DIM, **RDEČA MESEČINA**
VERONIKA DINTINJANA, **V SUHEM DOKU**
IVANA DJILAS, **A SI LAHKO VSAJ ENKRAT TIHO**
EMIL FILIPČIČ, **MOJSTROVKA**
EVALD FLISAR, **DEKLE, KI BI RAJE BILO DRUGJE**
EVALD FLISAR, **NA ZLATI OBALI**
PETER FLORJANČIČ, **SKOK V SMETANO**
JASMIN B. FRELIH, **BLEDA SVOBODA**
ERVIN FRITZ, **DOLGI POHODI**
MAJA GAL ŠTROMAR, **ŽENSKA DRUGJE**

GORAZD GARVAS, **FEUER FREI**
NEJC GAZVODA, **V PETEK SO SPOROČILI, DA BO V NEDELJO ...**
POLONA GLAVAN, **KAKORKOLI**
POLONA GLAVAN, **NOČ V EVROPI**
ANJA GOLOB, **DIDASKALIJE K DIHANJU**
TADEJ GOLOB, **JEZERO**
BOŠTJAN GORENC, **REFORMATORJI V STRIPU**
KATJA GOREČAN, **MATERINSKA KNJIŽICA**
TOMAŽ GRUŠOVNIK, **MIDVA NE BOVA REŠILA SVETA!**
ERVIN HLADNIK MILHARČIČ, **POT NA ORIENT**
STANKA HRASTELJ, **IGRANJE**
STANKA HRASTELJ, **PRVA DAMA**
MARIJA HRVATIN, **ZAPEČKARICA Z OBRONKA**
MARIJA HRVATIN, **ZARJAVELA OD VSAKDANJOSTI**
JURIJ HUDOLIN, **INGRID ROSENFELD**
ALOJZ IHAN, **HVALNICA REŠNJEMU TELESU**
JURE JAKOB, **LAKOTA**
DRAGO JANČAR, **IN LJUBEZEN TUDI**
DRAGO JANČAR, **TO NOČ SEM JO VIDEL**
SLAVICA JARKOVIČ, **V SOBI SRCA**
DUŠAN JELINČIČ, **ŠEPET NEVIDNEGA MORJA, DVANAJST TABLET SVINCA**
MILAN JESIH, **MARŠAL**
MILAN JESIH, **NAMREČ**
DUŠAN JOVANOVIČ, **PROTI TOKU**
ALENKA JOVANOVSKI, **TISOČ OSEMDESET STOPINJ**
ŠTEFAN KARDOŠ, **VETER IN ODMEV**
MILAN KLEČ, **TROJKE**
KRISTINA KOČAN, **SELIŠČA**
NATAŠA KONC LORENZUTTI, **BESEDA, KI JE NIMAM**
TJAŠA KOPRIVEC VUGA, **TU JE MOJ ONKRAJ**
PETRA KORŠIČ, **FURLANKA JE DVIGNILA KRILLO**
MANCA KOŠIR, **ČAS ZA MODROST**
MANCA KOŠIR, **DRUGAČNA RAZMERJA**
DORA KOŠTRUN, **ŽABCI**
MIHA KOVAČ, **BEREM, DA SE POBEREM**
NIKA KOVAČ, **PISMA TEBI**
ANJA KOVAČIČ, **UJETA V SVOBODI**
LOJZE KOVAČIČ, **KRISTALNI ČAS**
SABINA KOŽAR, **SONCE IN SENCE**
LADO KRALJ, **KOSEC KOSO BRUSI**
BORUT KRAŠEVEC, **AGNI**
VESNA KRAVCAR, **ČARODEJKA**
MANKA KREMENŠEK KRIŽMAN, **TUJCI**
MARUŠA KRESE, **DA ME JE STRAH?**
MARUŠA KRESE, **PESMI**
MOJCA KUMERDEJ, **KRONOSOVA ŽETEV**
META KUŠAR, **VRT**
PETJA KUŽEL, **VRNITEV: PISMA BIVŠEGA ODVISNIKA**
FERI LAINŠČEK, **JADRNIKA**
FERI LAINŠČEK, **KURJI PASTIR**
FERI LAINŠČEK, **STRAH ZA METULJE V NEVIHTI**
MIRANA LIKAR BAJŽELJ, **GLASOVI**
MIRANA LIKAR BAJŽELJ, **PRIPOVEDOVALEC**
CVETKA LIPUŠ, **ODHAJANJE ZA ZAČETNIKE**
IZAR LUNAČEK, **MÜSLI IN RÜSBE**
MATJAŽ LUNAČEK, **GLASOVI IN PODOBE**
EVA MAHKOVIC, **VINJETA STRAHOLJUBCA**
SVETLANA MAKAROVIC, **Z OČMI, KI VIDIJO DRUGAČE**
SILVA MATOS, **NEVIDNE VEZI**
NEŽA MAURER, **SAMA SVA NA SVETU – TI IN JAZ**
SILVO MAVSAR, **POSTELJA IZ KNJIG**
SILVO MAVSAR, **SAMOBEG**
MIHA MAZZINI, **OTROŠTVO**
MIHA MAZZINI, **PALOMA NEGRA**
JANEZ MENART, **ZADNJA POMLAD**
RUDI MLINAR, **KO NI CVETELA AJDA**
RUDI MLINAR, **MAKS PLETERŠNIK**
VINKO MÖDERNDORFER, **ČUVAJ SNA**
VINKO MÖDERNDORFER, **DRUGA PRETEKLOST**
VINKO MÖDERNDORFER, **NIHČE VEČ NE PIŠE PISEM**

ANJA MUGERLI, **ČEBELJA DRUŽINA**
BOŠTJAN NARAT, **PODAJA V PRAZNO**
BOGDAN NOVAK, **TRTE UMIRAJO STOJE**
NINA NOVAK OISEAU, **V ŠEPETU TREPET**
TEA ORŠANIČ, **PREŠITE BESEDE**
JOSIP OSTI, **PANOVA PIŠČAL**
CARMEN L. OVEN, **SPREHAJALKA GOSPODOVEGA PSA**
CARMEN L. OVEN, **TIHOTAPCI MIRU**
TONE PARTLJIČ, **DOM DOM**
SAŠA PAVČEK, **OBLECI ME V POLJUB**
TOMAŽ PENGOV, **DREVO IN ZVEZDA**
ANICA PERME, **KAKO JE MOGOČE**
TONE PERŠAK, **USEDLINE**
MIHA PINTARIČ, **DVOJNI PRESLEDEK**
DAN PODJED, **VIDENI**
SEBASTIJAN PREGELJ, **POD SREČNO ZVEZDO**
SEBASTIJAN PREGELJ, **VDIH. IZDIH.**
SLAVKO PREGI, **SKRIVNOST SE IMENUJE ERICH ŠLOMOVIČ**
MARKO RADMILOVIČ, **KOLESAR**
ALOJZ REBULA, **ČETVEROREČJE**
MAGDA REJA, **IME TVOJE ZVEZDE JE BILHADI**
PETER REZMAN, **BARBARA IN KRIŠTOF**
NATAŠA ROGELJA, **TRINAJSTI MESEC**
ANA ROSTOHAR, **LJUBEZEN, KI SE JE ŽELELA SPOZNATI**
ROMAN ROZINA, **STO LET SLEPOTE**
ANDREJ ROZMAN ROZA, **IZBRANE ROZINE V AKCIJI**
MARJAN ROŽANC, **LJUBEZEN**
ANDRAŽ ROŽMAN, **TITOV SIN**
ANDRAŽ ROŽMAN, **TRIFE SPOMINI**
SAMO RUGELJ, **NA DOLGE PROGE**
SAMO RUGELJ, **RESNICA IMA TVOJE OČI**
RENATA SALECL, **TEK NA MESTU**
BRANE SENEGAČNIK, **POGOVORI Z NIKOMER**
ZORKO SIMČIČ, **ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE**
ROBERT SIMONIŠEK, **PEJSAŽI**
ZORAN SMILJANIČ, **PLEČNIK.**
MARKO SOSIČ, **KRUH, PRAH**
SARIVAL SOSIČ, **STAREC IN JAZ**
ANA SVETEL, **DOBRA DRUŽBA**
ANA SVETEL, **LEPO IN PRAV**
ANA SVETEL, **MARMOR**
IVO SVETINA, **DREVESA**
IVO SVETINA, **SMISEL ROŽE**
BRINA SVIT, **NOVE DEFINICIJE LJUBEZNI**
DUŠAN ŠAROTAR, **BILJARD V DOBRAYU**
DRAGOMILA ŠEŠKO, **SVETLOBE V TEMO!**
MOJCA ŠIROK, **POGODBA**
BINA ŠTAMPE ŽMAVC, **PESEM ZA LIRO**
IRENA ŠTAUDOHAR, **KAJ HOČE ŽENSKA**
ALEŠ ŠTEGER, **VČASIH JE JANUAR SREDI POLETJA**
ZORAN ŠTEINBAUER, **TRI LUNE**
MIROSLAV TIČAR, **POPOTNIK**
AGATA TOMAŽIČ, **TIK POD NEBOM**
TANJA TUMA, **BRODNÍK**
BOŠTJAN VIDEMŠEK, **NA BEGU**
MAJA VIDMAR, **KAKO SE ZALJUBIŠ**
JANI VIRK, **LJUBEZEN V ZRAKU**
JANI VIRK, **MED DREVESI**
GORAN VOJNOVIČ, **JUGOSLAVIJA, MOJA DEŽELA**
VLADO VRBIČ, **PRESTRELJENE SANJE**
TINA VRŠČAJ, **NA KLANCU**
ANDREJA ZELINKA, **PRED OGRAJU**
CIRIL ZLOBEC, **TIHO ROMANJE K ZADNJI PESMI**
UROŠ ZUPAN, **ENE IN DRUGI**
VITOMIL ZUPAN, **MENUET ZA KITARO**
VLADO ŽABOT, **SVETA POROKA**
MONIKA ŽAGAR, **DIŠI PO DOSEGLJIVEM**
MONIKA ŽAGAR, **KOŠČEK ČOKOLADE V PASJI DLAKI**

SRBSKI AVTORJI

ALEKSANDAR GATALICA, **NEVIDNI**
GORAN MARKOVIĆ, **BEOGRAJSKI TRIO**
SVETLANA VELMAR-JANKOVIĆ, **LAGUM**

ŠKOTSKE AVTORICE

AMINATTA FORNA, **NAJEMNIK**
JACKIE KAY, RDEČA **PRAŠNA CESTA**
MURIEL SPARK, **ZLATA LETA GOSPODIČNE JEAN BRODIE**

ŠKOTSKO-AMERIŠKI AVTOR

DOUGLAS STUART, **SHUGGIE BAIN**

ŠPANSKI AVTORJI

PABLO AULADELL, **IZGUBLJENI RAJ JOHNA MILTONA**
JESUS CARRASCO, **NA PROSTEM**
ÁNGELES CASO, **PROTI VETRU**
JAVIER MARÍAS, **BERTA ISLA**
MANUEL VILAS, **ORDESA**

ŠPANSKO-ARGENTINSKI AVTOR

ANDRÉS NEUMAN, **SAMOGOVORI**
ANDRÉS NEUMAN, **STVARI, KI JIH NE NAREDIVA**

ŠVEDSKI AVTORJI

BJÖRN NATTHIKO LINDEBLAD, **MORDA SE MOTIM**
SARA STRIDSBERG, **BECKOMBERGA**
PATRIK SVENSSON, **EVANGELIJ PO JEGULJAH**
TOMAS TRANSTRÖMER, **NAPOL DOKONČANA NEBESA**

ŠVICARSKA AVTORICA

NOEMI LERCH, **KMETICA**

ŠVICARSKO-ROMUNSKA AVTORICA

AGLAJA VETERANYI, **ZAKAJ SE OTROK V POLENTI KUHA**

TURŠKI AVTORJI

OYA BAYDAR, **IZGUBLJENA BESEDA**
ELIF SHAFAK, **ČAST**
ALIF SHAFAK, **KAKO OSTATI PRISEBEN V DOBI DELITEV**
BURHAN SÖNMEZ, **ISTANBUL ISTANBUL**

VENEZUELSKA AVTORICA

ELISABETH BURGOS, **IME MI JE RIGOBERTA MENCHÚ**

VIETNAMSKO-AMERIŠKI AVTOR

OCEAN VUONG, **BEŽEN TRENUTEK BAJNOSTI**

ZAMEJSKI AVTORICI

ISABELLA FLEGO, **SPOMINI IZNAD EKVATORJA**
MAJA HADERLAP, **ANGEL POZABE**
MAJA HADERLAP, **DOLGO PREHAJANJE**

NOSILKE PROJEKTA
Knjižnica Brežice
Valvasorjeva knjižnica Krško
Knjižnica Sevnica
Posavska potujoča knjižnica

IZVEDBA PROJEKTA
Renata Vidic
Saša Zimšek
Mateja Kus

OBLIKOVANJE
Alenka Žugič Jakovina

21. marec 2024

Ker branje plemeniti duha in je ogledalo sveta.

Posavci beremo skupaj

Bralni program posavskih knjižnic v letu 2024

Knjižnica Brežice ♦ Valvasorjeva knjižnica Krško ♦ Posavska potujoča knjižnica ♦ Knjižnica Sevnica

21. marec – 20. november 2024